**ОБЩИНА ЗЛАТАРИЦА, ОБЛАСТ ВЕЛИКО ТЪРНОВО**

*5090 град Златарица, улица „Стефан Поп Стоянов” №22*

Централа: 0615 / 3 54 20; 0877205654; факс: 0615 / 3 54 78;

e-mail: obshtina@zlataritsa.bg; www.zlataritsa.bg

**УТВЪРЖДАВАМ:**

**КМЕТ**

**НА ОБЩИНА ЗЛАТАРИЦА**

**ПЕТЪР ГАНЕВ**

**30.07. 2025 г.**

# П Л А Н

## ЗА ЗАЩИТА ПРИ БЕДСТВИЯ НА

## Община ЗЛАТАРИЦА

**/приет с решение №272 / 30.06.2025г., на Общински съвет Златарица**

**2025 г.**

| | |
|---|---|
| Съгласувателен лист | 4 |
| История на разпространените екземпляри от плана | 7 |
| История на направените промени в плана | 8 |
| Използвани съкращения | 10 |
| **Раздел I. ВЪВЕДЕНИЕ** | 12 |
| 1. Нормативни изисквания | … |
| 2. Цел на плана | |
| 3. Описание на географския район | … |
| 4. Аудитория, за която е предназначен Общинския план за защита при бедствия | … |
| 5. Описание на структурата на Общ. ПЗБ | … |
| 6. Връзка между Общ. ПЗБ и другите планиращи документи, касаещи защитата при бедствия | … |
| 7. Процес на разработване, съгласуване и актуализиране на ОПЗБ | … |
| **Раздел II. ПРОФИЛ НА РИСКА** | 15 |
| 1. Цел и основни компоненти на раздел „Профил на риска“ | … |
| 1.1. Описание на природната, социалната и икономическата среда и инфраструктурата в община Златарица | … |
| 1.2. Рискове характерни за общината и области на вредните последствия | … |
| 1.3. Качествен анализ на рисковете на територията на община Златарица | … |
| 1.4. Преценяване и приоритизиране на рисковете | … |
| **Раздел III. ПРЕВЕНЦИЯ** | 40 |
| 1. Цел на раздел „Превенция“ | … |
| 2. Основни компоненти на раздела | … |
| 2.1. Принципи и критерии за намаляване на риска от бедствия чрез превенция | … |
| 2.2. Мерки и дейности за превенция, с цел намаляване на рисковете, приоритизирани в раздел „Профил на риска“ | … |
| 2.3. Източници на финансиране за изпълнение на мерките | … |
| 2.4. Връзка с Националната стратегия за намаляване на риска от бедствия и планиращите документи. | … |
| **Раздел IV. ГОТОВНОСТ** | 45 |
| 1. Цел и основни компоненти на раздел „Готовност“ | … |
| 1.1. Цел на раздела | … |
| 1.2. Основни компоненти | … |
| 1.2.1. Текущи нива на готовност на съставните части на ЕСС и готовността на населението, въз основа на получените резултати за „Готовност“ в раздел II „Профил на риска“ | … |
| 1.2.2. Проблеми, които възникват от текущите нива на готовност, свързани със спецификата на района на действие на ОСНРБ | … |
| 1.2.3. Мерки за готовност, свързани с поддържането и подобряването на готовността, включващи планиране, обучение и тренировки | … |
| 1.2.4. Описание на методите и средствата, необходими за изпълнение на мерките | … |
| 1.2.5. Задължения подпомагащи планирането на готовността | … |
| 1.2.6. Дейности свързани с готовността | … |
| **Раздел V. РЕАГИРАНЕ** | 50 |
| 1. Цел на раздел „Реагиране“ | … |
| 2. Основни компоненти на раздел | … |

2.2. Принципи за реагиране в района на действие на ОСНРБ …
2.3. Идентифицирани в практиката проблеми при реагиране, целящи подобряване на организацията …
2.4. Описание на ролите, функциите и отговорностите при реагиране …
2.5. Средства и ресурси, необходими за изпълнение на дейностите …
2.6. Ред за наблюдение, ранно предупреждение и оповестяване …
**Раздел VI. ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ И ПОДПОМАГАНЕ** 58
1. Цел на раздела …
2. Основни компоненти …
2.1. Оценки на първоначалните нужди и щетите …
2.2. Организация на дейностите по възстановяване и подпомагане …
2.3. Функции и отговорности при възстановяване и подпомагане …
2.4. Финансово осигуряване …
**Раздел VII. МОНИТОРИНГ И ОЦЕНКА** 61
1. Цел и основни компоненти на раздел „Мониторинг и оценка“ …
1.1. Цел …
1.2. Основни компоненти на раздела …
1.2.1. Принципи и критерии за мониторинг и оценка на Общ. ПЗБ …
1.2.2. Процеса за мониторинг и оценка на Общ. ПЗБ за изпълнението на функциите, дейностите и задачите, възложени с него …
1.2.3. Процес за актуализация и преразглеждане на Общ. ПЗБ, включително за поддържане на актуални процедури и списъци с ресурси …
**Раздел VIII. ПРИЛОЖЕНИЯ** 62
**ИЗПОЛЗВАНИ ДОКУМЕНТИ** 62

## СЪГЛАСУВАТЕЛЕН ЛИСТ

| | Длъжност | Име и фамилия | Подпис, дата |
|---|---|---|---|
| Общинска администрация | Кмет | Петър Ганев | 04.02.2024 г. |
| Районна служба „ПБЗН“ гр. Елена | Началник | гл. инсп . Цветан Пенчев | 04.02.2024 г. |
| Районно управление МВР гр. Елена | Началник | гл. инсп. Тодор Тодоров | 2024 г. |
| Филиал ФСМП гр. Елена | Завеждащ | ф-р Емил Стефанов | 13.02.2024 г. |
| „ВиК Йовковци“ООД гр. В.Търново | Началник район | Инж .Борис Цорев | 2024 г. |
| “Енерго-Про“ област В.Т. район гр.Елена | Ръководител | Митко Глушков | 02.2024 г. |
| | | | |
| | | | |
| | | | |
| | | | |
| | | | |
| | | | |

ИСТОРИЯ НА РАЗПРОСТРАНЕНИТЕ ЕКЗЕМПЛЯРИ ОТ ПЛАНА

**ПРЕДОСТАВЕНИ ЕКЗЕМПЛЯРИ:**

| **Екземпляр №** | **Организация/структура** | **Представител** | **Подпис** |
|---|---|---|---|
| 1. | | | |
| 2. | | | |
| 3. | | | |
| 4. | | | |
| 5. | | | |
| 6. | | | |
| 7. | | | |
| 8. | | | |
| 9. | | | |
| 10. | | | |
| 11. | | | |
| 12. | | | |
| 13. | | | |
| 14. | | | |
| 15. | | | |
| 16. | | | |
| 17. | | | |
| 18. | | | |
| 19. | | | |

# ИСТОРИЯ НА НАПРАВЕНИТЕ ПРОМЕНИ В ПЛАНА

**РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**
**ОБЛАСТЕН УПРАВИТЕЛ НА ОБЛАСТ ВЕЛИКО ТЪРНОВО**

КЛАСИФИКАЦИЯ: [НИВО 0] TLP:WHITE

**Изх. №** ОА04-4485

**……03.06…… 2025 г.**

Община Златарица п.код 5090
Регистрационен индекс и дата
РД-11-652#1/6.6.2025г.

**ДО:**

**Г-Н ПЕТЪР ГАНЕВ**
**КМЕТ НА ОБЩИНА ЗЛАТАРИЦА**

г-н Д. Димитров
за нанасяне на посочените корекции съгласно указанията
09.06.2025г.

**УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ГАНЕВ,**

Предоставеният План за защита при бедствия на община Златарица с писмо рег. №ОА04-1477/26.02.2025 г. е разгледан от членовете на Областния съвет за намаляване на риска от бедствия при област Велико Търново по чл.64а, ал.1 от Закона за защита при бедствия.

Уведомявам Ви, че във връзка с чл.9, ал.11 от Закона за защита при бедствия с Решение № 2 от Протокол №2/29.05.2025 г., Областният съвет за намаляване на риска на област Велико Търново съгласува предоставения План за защита при бедствия на община Златарица със следните забележки:

1. Да се направят корекции, съгласно изискванията на ЦСМП В.Търново, дадени с писмо рег.№ОА04-2191/20.03.2025г.
2. Да се добави в т.8.1 „Доставка на енергия“ данните предоставени с писмо рег.№ОА04-2486/27.03.2025г. на „ЕСО“ ЕАД Управление МЕР Г.Оряховица.
3. Да извършат корекции в общата част на Плана, съгласно писмо рег. №ОА04-2385/26.03.2025г. от БЧК Велико Търново.
4. Да се извършат корекции в Приложение №4 „Горски и полски пожари“, съгласно становището на РДГ Велико Търново предоставено с писмо рег.№ ОА04-2265/21.03.2025г.
5. Да се извърши корекция в таблица №15 от Плана, съгласно писмо с рег. №ОА04-2357/25.03.2025 г. на ОПУ Велико Търново.
6. Да се коригират данните в Раздел II, т.9 Здравеопазване, съгласно писмо с рег.№ ОА04-2461/27.03.2025г. от РЗИ велико Търново.
7. Да се извършат корекции в Приложение №2 „План за действие при възникване на наводнение“, съгласно писмо с рег.№ ОА04-2690/01.04.2025г. на БДДР-Плевен.
8. Да се отстранят неточностите, съгласно писмо с рег. №ОА04-2458/27.03.2025г. на РДПБЗН Велико Търново.

Горепосочените бележки е необходимо да бъдат отразени в Плана за защита при бедствия на община Златарица, преди приемането му от Общинския съвет на основание чл.9, ал.11 от Закона за защита при бедствия.

*5000 Велико Търново, пл."Център" № 2, п.к. 443, тел.062/611 110, 062/600 836,839, https://www.vt.government.bg*

| Промяна № | Дата | Променена част, страница/и | Дата на изпращане | От кого е изпратена |
|---|---|---|---|---|
| | | | | |
| | | | | |
| | | | | |
| | | | | |
| | | | | |
| | | | | |
| | | | | |
| | | | | |
| | | | | |
| | | | | |
| | | | | |
| | | | | |
| | | | | |
| | | | | |
| | | | | |
| | | | | |
| | | | | |
| | | | | |
| | | | | |
| | | | | |

## ИЗПОЛЗВАНИ СЪКРАЩЕНИЯ

АД – Акционерно дружество

АЕЦ – Атомна електроцентрала

АМ – Автомагистрала
АЯР – Агенция за ядрено регулиране
БВП - Брутен вътрешен продукт
БДЗБР – Басейнова дирекция „Западно-беломорски район“
БЧК – Български червен кръст
ВЕЦ – Водноелектрическа централа
ВиК – Водоснабдяване и канализация
ГДПБЗН – Главна дирекция “Пожарна безопасност и защита на населението”
ГРС – Газ - разпределителна станция
ДПРАО – Държавно предприятие „Радиоактивни отпадъци“
ДФ – Доброволно формирование
ЕАД – Еднолично акционерно дружество
ЕЕНСП – Единен европейски номер за спешни повикания
ЕООД – Еднолично дружество с ограничена отговорност
ЕСС – Единна спасителна система
ЕТ – Едноличен търговец
ЗБИЯЕ - Закона за безопасно използване на ядрената енергия
ЗЗБ - Закон за защита при бедствия
ЗИДЗЗБ – Закон за изменение и допълнение на закон за защита при бедствия
ЗООС – Закон за опазване на околната среда
ЗУТ – Закон за устройство на територията
ИЙЛ – Източници на йонизиращи лъчения
ИСЗ – Индивидуални средства за защита
МКВП – Междуведомствена комисия за възстановяване и подпомагане
МО – Министерство на отбраната
МОСВ – Министерство на околната среда и водите
МПС – Моторно превозно средство
МС – Министерски съвет
МТО – Материално техническо осигуряване
НИМХ – Национален институт по метеорология и хидрология
НКЖИ – Национална компания железопътна инфраструктура
НСИ – Национален статистически институт
НСНРБ - Национална стратегия за намаляване на риска от бедствия
НСРПО - Националната система за ранно предупреждение и оповестяване при бедствия
ОА – Общинска Администрация
ОДБХ – Областна дирекция по безопасност на храните
ОДМВР – Областна дирекция на Министерството на вътрешните работи
РДСП – Регионална дирекция „Социално подпомагане“
ОДСП – Областна дирекция „Социално подпомагане“
ООД - Дружество с ограничена отговорност
Общ. ПЗБ - Общински план за защита при бедствия
ОПУ – Областно пътно управление
ОСЗ – Областна служба по земеделие
ОСНРБ - Общински съвет за намаляване на риска от бедствия
ОЦ – Оперативен център

ПЗБ - План за защита при бедствия
ПП – Природен парк
ПСПВ – Пречиствателна станция за питейни води
РДГ – Регионална дирекция по горите
РДПБЗН – Регионална дирекция “Пожарна безопасност и защита на населението”
РЗИ – Регионална здравна инспекция
РИОСВ – Регионална инспекция по околната среда и водите
РО – Ръководител на операциите
РПМ - Републиканската пътна мрежа
РУО – Регионално управление на образование
РЦСМП – Регионален център за спешна медицинска помощ
СМП – Спешна медицинска помощ
СНРБ - Съвет за намаляване на риска от бедствия
СОП – Стандартна оперативна процедура
ТЕЦ – Топлоелектрическа централа
УКВ – Ултракъси вълни
ФПЧ - Фини прахови частици
ХС – Хлораторна станция
ЦСМП - Център за спешна медицинска помощ
Ч – Официалното време в Република България, в което е възникнала криза, бедствие или извънредна ситуация, изискващи въвеждане на настоящия план.
ЮЛ – Юридически лица

# Раздел I.

# ВЪВЕДЕНИЕ

## 1. Основание за разработване на плана.

Общинският план за защита при бедствия е разработен на основание чл. 9 от ЗЗБ и в съответствие на чл. 65 б, т. 2 от същия закон.

## 2. Цел на плана

Общинският план за защита при бедствия е насочен към ефикасно и ефективно управление на опасностите и рисковете, които могат да създадат критични ситуации на територията на общината. Същият определя стратегическата насока в съответствие с Националната стратегия за намаляване на риска от бедствия (НСНРБ), осигурявайки рамката за непрекъснато подобряване на защитата при бедствия.

Общинският план за защита при бедствия има следните цели:

2.1 Осигуряване на ефективно и ефикасно управление на риска от бедствия чрез партньорство и по-добра координация. Укрепване на връзките и взаимодействието между институциите, ведомствата, организациите и др. участващи в защитата при бедствия на територията на общината.

2.2 Намаляване на рисковете от природни и причинени от човека опасности по разходно - ефективен начин.

2.3 Свеждане до минимум неблагоприятното въздействие на опасностите върху човешкия живот, социалната и икономическата структура на общности, инфраструктура, собственост и природната среда. Демонстриране на ангажираност на компетентните местни власти, териториалната администрация и териториалните звена на централната администрация на изпълнителната власт, службите за спешно реагиране, доставчиците на основни стоки/услуги, юридически лица, включително юридически лица с нестопанска цел, и други, имащи отношение към намаляването на риска от бедствия на територията на община Златарица, за постигане на по-ефективна защита при бедствия.

2.4Създаване на способности за реагиране и възстановяване от природни и технологични бедствия. Насърчаване на съвместното планиране и действия за защита при бедствия между отделните институции/ведомства и общности.

## 3. Описание на географския район, който обхваща ПЗБ.

Община Златарица се намира в Северна България (в Северен централен регион за планиране), област Велико Търново. Общинският център – гр. Златарица е разположен на около 25 км от областния център – гр. Велико Търново.

Общината е разположена в югоизточната част на област Велико Търново. С площта си от 232,676 км² заема 8-о място сред 10-те общини на областта, което съставлява 4,99% от територията на областта. Община Златарица граничи със следните общини:

- на юг – община Елена;
- на запад – община Велико Търново;
- на северозапад – община Лясковец;
- на север – община Стражица;
- на изток – община Антоново (област Търговище).

**Фигура 3. Община Златарица**

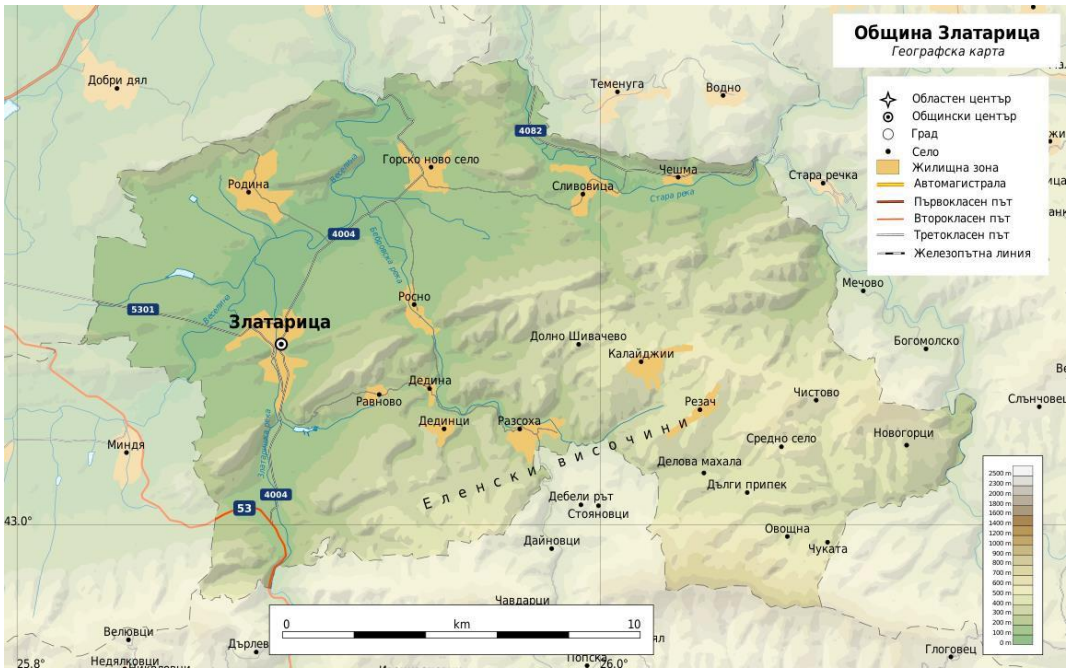


*Източник: https://bg.wikipedia.org*

**4. Аудитория, за която е предназначен Общинския план за защита при бедствия (Общ. ПЗБ):**

4.1. Членовете на Областния СНРБ и Общински съвет за намаляване на риска от бедствие гр. Златарица съгласно

**З А П О В Е Д**

№ РД-12-318 /08.07.2024 г.
гр. Златарица

Относно: Назначаване състав на **Общински съвет за намаляване на риска от бедствия.**

На основание чл. 44, ал. 2 от ЗМСМА и чл. 65 а, ал. 7 от Закона за защита при бедствия във връзка с чл. 65 а, ал. 1, Т. 3 от Закона за защита при бедствия

**ОПРЕДЕЛЯМ** :

Поименен състав на **Общински съвет за намаляване на риска от бедствия,** както следва**:**

**Председател:**
Петър Петров Ганев – кмет на Община Златарица

**Секретар**
Димитър Бенков Димитров – експерт „УК и ОМП, Гр. з. и ППУ“

**Членове на съвета:**
1. Денчо Пенчев Тодоров – заместник-кмет на община Златарица;
2. Мариян Георгиев Паскалев– заместник-кмет на община Златарица;
3. Владимир Василев Велков – председател на Общински съвет;
4. Таня Николова Лазарова – секретар на Община Златарица;.
5. Николай Валентинов Раднев – експерт МИС;
6. арх. Огнян Йорданов Карастоянов – главен архитект;
7. гл. инсп. инж. Цветан Димитров Пенчев – началник РСПБЗН- Елена;
8. гл. инспектор Тодор Игнатов Тодоров – началник на РУ–Елена;
9. Борис Петров Цорев- отговорник район Златарица при „ВиК Йовковци“ ООД- В. Търново
10. ф-р Емил Стефанов Стефанов-завеждащ филиал ФСМП Елена
11. Митко Глушков - ръководител „Енерго -Про“ Елена;

Обслужващ състав:
– Цанко Георгиев - шофьор в община Златарица.
– Делян Заимов – поддръжка ПУ в община Златарица**.**

4.2. Членовете на Общинския щаб за изпълнение на Общинския план за защита при бедствия кохто се създава със Заповед на Кмета на общината за всяко едно бедствие от членовете на Общ. СНРБ гр. Златарица.

4.3. Частите на Единната спасителна система- ГД ПБЗН, МВР, БЧК. ФНСП и ДФ

4.4. Кметове на населени места и кметски наместници.

## 5. Описание на структурата на Общ. ПЗБ

Общ. ПЗБ е разработен на основание и в изпълнение на чл. 9 от Закона за защита при бедствия и при спазване на изискванията на издадените от Съвета за намаляване на риска от бедствия към Министерския съвет „Указания за разработването и готовността за изпълнението на плановете за защита при бедствия“.

Планът е разработен с обхват и съдържание съгласно представената в т. 4.1 структура.

Плановете за конкретни специфични опасности (наводнение, земетресение, ядрена или радиационна авария, снегонавявания и обледяване, горски и полски пожари по чл. 9, ал. 2 от ЗЗБ) са изготвени като отделни части към ПЗБ в раздел ПРИЛОЖЕНИЯ.

Структура и съдържание на Общинския план за защита при бедствия:

- Заглавна страница
- Съдържание
- Документи за съгласуване и приемане на плана
- История на разпространените екземпляри от плана
- История на направените промени в плана
- Раздел I. Въведение
- Раздел II. Профил на риска
- Раздел III. Превенция
- Раздел IV. Готовност
- Раздел V. Реагиране
- Раздел VI. Възстановяване и подпомагане
- Раздел VII. Мониторинг и оценка
- Раздел VIII. Приложения

**6. Връзка между Общ. ПЗБ и другите планиращи документи, касаещи защитата при бедствия.**

За изпълнение на целите на Националната програма за намаляване на риска от бедствия и във връзка с намаляване на рисковете, определени с настоящия план се разработва Общинска програма за намаляване на риска от бедствия.

Общинският ПЗБ включва изпълнение на задачите, произтичащи от областния ПЗБ.

Органите на централната изпълнителна власт и съставните части на ЕСС разработват планове за защита при бедствия за изпълнение на задачите, произтичащи от Националния ПЗБ и плановете на областно и общинско ниво.

Разработването на планове за защита при бедствия и програми за намаляване на риска от бедствия и осигуряването на свързаност между тях ще позволи изпълнението на целите на Националната стратегия за намаляване на риска от бедствия.

**7. Процес на разработване, съгласуване и актуализиране на Общ. ПЗБ.**

Общ. ПЗБ се разработва и приема по реда на чл. 9, ал. 10 и ал. 11 от Закона за защита при бедствия.

Общинският план за защита при бедствия се разработва от Общинския съвет за намаляване на риска от бедствия (Общ. СНРБ) към община Златарица, след съгласуване с Областния съвет за намаляване на риска от бедствия съгласно чл. 64 б, т.5. ПЗБ се преразглежда и актуализира най-малко веднъж на 5 години, след всяко въвеждане, както и при промяна на нормативната уредба, свързана с изпълнението му (чл. 9, ал. 14 ЗЗБ).

Предвидена е законова възможност за преразглеждане на Общ. ПЗБ по всяко време от ОСНРБ (чл. 9, ал. 16 ЗЗБ), като при необходимост могат да бъдат изменени, допълнени, отменени или заменени по съответния ред.

Прегледът на Общ. ПЗБ може и да не доведе до изменение, допълнение, отмяна или замяна на плана.

## Раздел II.
## ПРОФИЛ НА РИСКА

### 1. Цел и основни компоненти на раздел „Профил на риска“

Целта на раздела е да характеризира средата на риска и да предостави основа за приоритизиране на ресурсите и усилията в планирането на защитата при бедствия, основано на управлението на риска.

Основните компоненти на раздела са:

- Природна среда,
- Социална среда
- Икономическа среда
- Инфраструктурата в община Златарица.

### 1.1. Описание на природната, социалната и икономическата среда и инфраструктурата в община Златарица.

**1. Природна среда.**

**1.1 Описание на релефа – характер на терена**

Релефът на общината е ниско планински, хълмист и равнинен, като цялата ѝ територия условно попада в Средния Предбалкан. Преобладават терени със средна височина от 300 до 600 м. Най-ниските части в долината на река Веселина имат надморска височина от 75 м. Около 2/3 от територията ѝ се заема от северните разклонения на Еленските височини, които са прорязани напречно от проломите долини на реките Златаришка и Бебровска (десни притоци на река Веселина, от басейна на Янтра). Тук южно от с. Делова махала, на границата с община Елена се намира и най-високата точка на общината – връх Кулата (901 м).

В най-северната част, северно от с. Горско Ново село, в пределите на общината попадат южните склонове на уединеното възвишение Романа, с едноименния връх с височина 427 м.

Северозападната част на общината в района на общинския център и село Родина се заема от широката и равна долина на река Веселина и най-долното течение на десния ѝ приток Златаришка река.

### 1.2. Геология:

Над 3/4 от територията на общината е заета от сиви горски почви. Те са характерни за най- южните части на Дунавската равнина и най-вече за Предбалкана. По поречието на реките Златаришка, Стара река и Веселина се срещат алувиално-ливадните почвени видове и по- богатите на хумус почви. На някои места почвената ерозия е силно изразена и са взети мерки за възстановяването на почвата.

Територията на общината изцяло попада във водосборния басейн на Стара река. Реката протича по североизточната периферия на общината през землищата на селата Чешма и Сливовица. Втората по значение река е Веселина, която протича през северозападната, равнинна част, през землищата на град Златарица и селата Родина и Горско ново село. В нея отдясно, след общинския център, се вливат другите две големи реки в общината – Златаришка река и Бебровска река. Всичките четири реки имат почти постоянен дебит с изключение на лятото, когато водните им количества силно намаляват.

На територията на общината има изградени 7 водоема, които обогатяват още повече водните запаси. Използват се предимно за напояване, риборазвъждане и рибоотглеждане.

Извършените сондажни проучвания показват малки наличия на серни залежи в землището на село Разсоха.

Растителността попада в дъбовата зона на предпланинския лесорастителен район. Дъбовете образуват чисти или смесени насаждения. Имат най-често издънков характер. Най-голямо разпространение от дървесните видове има дъбове-цер, зимен дъб, благун. Като подлес в състава на насажденията се срещат глог, дрян, леска, люляк и др. Освен тях в по-голямо или по-малко количество се срещат габър, явор и липа. Във високите части горите са високостеблени. Изкуствено са направени насаждения от бял и чер бор, ела, явор и други.

Обликът на ландшафта, характерен за Предбалкана и дървесните видове, определят наличие на диви свине, сърни и елени, фазани и множество пернати видове.

### 1.3.Климат:

Климатът на общината е умерено-континентален. Средните месечни максимални температури през лятото са около 28°C, а минималните зимни – 4.4°C. Средната годишна температура се движи около 11-12°C. Регистрирани са изключително ниски абсолютни минимални температури -20°C, когато от север нахлуват арктични въздушни маси.

Средната годишна сума на валежите се движи около 600 – 780 л/м², с максимум през юни и минимум през февруари. Преобладават валежите от дъжд. Трайната снежна покривка

се задържа 40-50 дни в годината. Не са редки късните и пролетни мразове. Наблюдават се 3-4 засушливи периода с продължителност около 10 дни. В поречията на реките се задържат мъгли, които се отразяват неблагоприятно през студения период.

Преобладават западни и северозападни ветрове. Те довеждат влажни въздушни маси от запад. В някои сезони има и силни източни и североизточни ветрове. Те са доста силни и студени, но нямат тая сила и не отвяват снежната покривка. Фьонът или южнякът, както населението го нарича, духа през февруари, март и ранна пролет, особено по северните склонове на Еленските височини, следствие на което реките силно приждат.

**Таблица 1**

| | |
|---|---|
| .**Средногодишна температура** | **+11.2°C,** |
| **Средно месечна минимална температура** | **+5.4°C** |
| **Средно месечна максимална температура** | **+17.1 °C** |
| **Средногодишна сума на валежите** | **675 л/ кв .м** |
| **Средната годишна влажност на въздуха** | **70%** |
| **Брой на дни с мъгли в годината** | **от 7 до 35** |

***Данните са от НИМХ София,**

Устойчивото задържане на температурата на въздуха над 20°C градуса започва през месец май и продължава до края на септември – около 120 дни. Средна средногодишна температура е + 11.2 °C, средно месечна минимална температура +5.4 °C, средно месечна максимална температура + 17.1 °C, средногодишна сума на валежите 675 л/кв .м, скорост на вятъра е 5-15 м/с .

**1.4. Околна среда.**

- Въздух

В община Златарица контролът на основните показатели, характеризиращи качеството на атмосферния въздух в приземния слой, не се осъществява от автоматична измервателна станция (АИС). Атмосферни замърсители с потенциален риск за качеството на атмосферния въздух (КАВ) в общината, според действащата нормативна уредба в Република България са:

- Прах (общ суспендиран прах и ФПЧ10);

- Азотни оксиди (NOX) NO и NO2;

- Серни оксиди (SOX) SO2 и SO3;

- Въглеродни оксиди (COX) CO и CO2.

Като цяло, замърсяването на атмосферния въздух в района на община Златарица се дължи на транспортния поток, битовото и административно отопление и на специфичната за района производствена дейност в гр. Златарица. От направения анализ за гр. Златарица не се наблюдава увеличение на броя превишения на фини прахови

частици /ФПЧ/ в рамките на една календарна година, но намаление на средногодишната концентрация с 2,2 % .

Анализът на резултатите показва, че регистрираните превишения на показател ФПЧ10 /фини прахови частици/ са основно през есенно-зимния период на годината, когато битовото отопление оказва съществено влияние върху нивата му.

- Води

Община Златарица се намира в поречието на реките „Златаришка“ ,“Стара река“, “Веселина“ и „Бебровска“ които имат почти постоянен дебит .Повърхностните води са с дъждовно-снежно захранване и неустойчиво разпределение на оттока. Факторите, влияещи върху повърхностните води са предимно заселеността, количеството на падналите валежи и антропогенното въздействие върху природните дадености. Състоянието на водите зависи от концентрацията на урбанистични единици и промишлените дейности, както и от степента на изграденост на канализационната и пречиствателната инфраструктура.

Очаква се въвеждането в експлоатация на РПСОВ- гр. Златарица в края на 2026 г., улавяща отпадъчните води от канализационната мрежа на града която в значителна степен ще реши въпросът с пречистването на отпадъчните води . Същите, в зависимост от ползването им се разделят на три категории: първа - води, които се ползват за питейни нужди в хранителната и други промишлености, изискващи вода от същото качество, втора – води, които се ползват за водопой на животни, културни нужди, рибовъдство, воден спорт и др. и трета – води, които се ползват за напояване на селскостопанска продукция, за промишлеността и др.

В община Златарица присъстват следните категории повърхностни води:

- река „Златаришка”(Бързица) с код BG1YN600R021 - от землището на гр. Златарица до вливането и в река“ Веселина“ – II категория;

- река „Веселина” с код BG1YN600R020 – от землището на гр. Златарица до землището на с. Горско Ново село – III категория;

- река „Бебровска”(Каменица) с код BG1YN600R025 - от землището на с. Разсоха до вливането й в река „Веселина” – II категория;

- река „Стара река”(Лефеджа) с код BG1YN600R034 - от землището на с. Чешма до землището на с. Сливовица – II категория.

Качественият състав на повърхностните води на реките се следи чрез ежемесечен мониторинг от Националната система за екологичен мониторинг /НАСЕМ/.

На територията на общината има 7 водоема, намиращи се в близост до селищата: гр. Златарица , с . Родина ,с. Горско Ново село ,с. Росно и с. Долно Шивачево

**2. Социална среда/население/.**

Населението на община Златарица, според данни на Национален статистически институт е 4135 , от които 2675 в 1 града, 1460 в 23 села към м .юни 2024г.

Селищната структура на община Златарица обхваща 24 населени места, от които един град и двадесет и три села според таблицата:

***Таблица 2. Населени места в община Златарица***

| | | | |
|---|---|---|---|
| с. Горна Хаджийска | с. Горско Ново село | с. Горско Писарево | с. Дедина |
| с. Дединци | с. Делова махала | с. Долно Шивачево | с. Дуровци |
| с. Дълги припек | гр. Златарица | с. Калайджии | с. Новогорци |
| с. Овощна | с. Равново | с. Разсоха | с. Резач |
| с. Рекичка | с. Родина | с. Росно | с. Сливовица |
| с. Средно село | с. Чешма | с. Чистово | с. Чуката |

-много малки градове - 1
-малки села - 4
-много малки села - 19

Средната гъстота на населените места е - 4 населени места/100 кв. км., която е по-ниска от средната за страната (4,9 населени места/100 кв. км.) Населените места са разположени сравнително равномерно на територията на общината. Общинският център Златарица е разположен ексцентрично в границите на общината. Този факт донякъде затруднява връзките с населените места, намиращи се в периферията. От центъра на Златарица до най-близкото населено място разстоянието е около 4 км (с. Равново ). Най-отдалеченото селище се намират на около 30 км (с. Средно село ).

**3. Икономическа среда.**

При анализ на данните за разпределението по отрасли на наетите лица в община Златарица става ясно, че земеделие и животновъдство е отрасълът, който осигурява заетост за най-много хора в общината. И в този отрасъл, обаче, е налице тенденция на намаляване на средния списъчен брой на наетите лица през всяка следваща година . Другите отрасли, в които е наета част от населението в община Златарица са: дърводобив и рибовъдство.

**3.1. Растеж:**

Град Златарица е общински център в област Велико Търново и е с отрицателен естествен прираст от 1988 г. до момента. В административния център на общината не са

концентрирани икономически дейности, транспортни връзки, квалифицирана работна сила и обекти на социалната и техническата инфраструктура с над общинско значение. Отраслите с най-висок дял в показателя произведена продукция са: селско стопанство и животновъдството, дърводобив и рибовъдство. Приносът на община Златарица към областната икономика е много малък 0,4% от цялата продукция, а населението е само 1,6%. Положителна черта е, че произведената продукция в общината непрекъснато нараства. Положителна характеристика на икономиката е, че производството на 1 000 души се повишава.

По нетни приходи от продажби разпределението е приблизително същото.

В последните няколко години, направените преки чуждестранни инвестиции не са се увеличили значително, както и тези с публичен ресурс. Данните по отношение на тези показатели, характеризиращи общинската икономика, не очертават положителни тенденции и са признак, че община Златарица не е привлекателно място за инвеститори, а в региона не съществува благоприятен бизнес климат. Това на свой ред е важна предпоставка за бъдещото икономическо развитие на общината.

Таблица № 3

| Инвестиции в периода 2018-2022 г. на публичен ресурс, в лв. | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| | 2019 г. | 2020 г. | 2021 г. | 2022 г | 2023 г. |
| Реализация на проекти финансирани от ЕС | 209 071 | 225 626 | 294 384 | 265 079 | 361594 |
| ПУДООС | | | | | |
| Трансфери по ПВЗ | 62 375 | 110 588 | 76 973 | 114 445 | 41 158 |
| Красива България/НДЕФ | | | | | |
| ЕЕМЖС | | | | | |
| Капиталови разходи | 2 688 210 | 462 301 | 167 794 | 1 621 523 | 1 7040973 |
| Общо: | 2 959 656 | 798 515 | 539 151 | 2 001 047 | 2 107 725 |
| Общ размер на средствата: | | | | | |

*Заб. Данните са предоставени от „Отдел „ Бюджет, финанси, и счетоводна дейност*"

Целите са: развитие и модернизация на инфраструктурата на територията на общината, подобряване облика на населените места и тяхната свързаност, повишаване качеството на предоставяните услуги за гражданите, постигане на интелигентен растеж, социално приобщаване и заетост, опазване на околната среда, насърчаване ресурсната ефективност и сътрудничеството между публичния, частния и НПО сектора. Работи се в

няколко приоритетни области, при обвързаност на общинските цели с тези на областно и национално ниво

### 3.2. Заетост

В община Златарица регистрираните безработни лица в БТ според таблицата е видно че са :

Таблица 4

| Показател | За общината | Дял от областта (%) | Общо за областта |
|---|---|---|---|
| Регистрирани в БТ безработни лица към 31.12.2024 (д., НСИ) | 206 | 3,02 | 6 290 |
| Коефициент на безработица, 2024 (%) | 15,6 | | |
| Произведена продукция, 2024 (хил. лв.) | 13 193 | 0,4 | 3 679 310 |

Жителите на общината в трудоспособна възраст към 01.07.2024 г. са 1370, равнището на безработица е 15,6%, а регистрираните безработни в Бюро по труда са 206. Разпределението по населени места е в следващата таблица.

ТАБЛИЦА №5

| Показатели | рег. безработни към 01.07.2024г. | ПБЛ | до 29г. | над 50г. | с осн. и по-ниско образ. | ТЕЛК | самотни родители и майки с деца до 5г. |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Регистрирани безработни към 01.07.2024 г. в общ. Златарица | 206 | 52 | 26 | 90 | 74 | 3 | 0 |
| ГР.ЗЛАТАРИЦА | 121 | 25 | 10 | 63 | 48 | 3 | 0 |
| С.ГОРСКО НОВО СЕЛО | 20 | 6 | 9 | 8 | 6 | 0 | 0 |
| С.РОДИНА | 32 | 11 | 7 | 7 | 9 | 0 | 0 |
| С.ДЕДИНА | 1 | 0 | 0 | 1 | 1 | 0 | 0 |
| С.КАЛАЙДЖИ | 4 | 1 | 0 | 1 | 1 | 0 | 0 |
| С.РЕЗАЧ | 4 | 0 | 0 | 4 | 3 | 0 | 0 |
| С.РАЗСОХА | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| С.СРЕДНО СЕЛО | 3 | 3 | 0 | 2 | 1 | 0 | 0 |
| С.РОСНО | 1 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 |
| С.ДОЛНО ШИВАЧЕВО | 1 | 0 | 4 | 0 | 1 | 0 | 0 |
| С.ДЪЛГИ ПРИПЕК | 6 | 3 | 0 | 3 | 3 | 0 | 0 |
| С.СЛИВОВИЦА | 5 | 3 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 |
| С.РАВНОВО | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| С.ЧИСТОВО | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Равнище на безработица, % | 4,1 | | | | | | |

Броят на безработните лица бележи тенденция на застои в разглеждания период. Това е резултат от последиците от ковид пандемията и икономическата криза, която оказва негативно влияние и върху пазара на труда.

### 3.3. Доходи

В структурата на общия доход на населението влизат: работната заплата; средствата извън работната заплата; доходи от предприемачество; доходи от собственост; обезщетения на безработни лица; пенсии; семейни добавки за деца; други социални помощи; доходи от домашното стопанство; доходи от продажба на имущество; други приходи. Основната част от доходите на населението се формира от средствата за работна заплата и от пенсиите.

В периода 2020-2024 г. се наблюдават определени тенденции в доходите на населението, които са свързани с протичане на икономическите процеси, повлияни през последните години и от икономическата криза. Основната част от доходите на домакинствата се формира от работна заплата, а втори основен източник са пенсиите. Другите източници на доходи на домакинствата (от натурално стопанство, от предприемаческа дейност и др.) са с малък дял.

## 4. Туризъм

Община Златарица има благоприятно географско положение – намира се в централната част на Северна България, в близост до добре развити туристически центрове като Велико Търново, Дряново, Габрово и Елена и важни транспортни пътища. Община Златарица е разположен в Предбалкана, на границата с Дунавската равнина.

Туризмът в общината заема малка част от икономическия сектор. През 2024 г. броят на местата за настаняване и местата за подслон е 13, а броят на леглата в тях – 133.

Антропогенни ресурси

В общината са разкрити три селищни могили, близо до град Златарица, възникнали през средния неолит и са продължили съществуването си през ранния и средния халколит. В тях са намерени дребни оръдия на труда. Не са локализирани селища от бронзовата и ранножелязната епоха. Има много надгробни могили, които се отнасят към тракийските. Представляват изкуствени насипи с различна големина. Точно датиране на всички могили не може да се направи, тъй като на много от тях липсва датировъчен материал и предмети, свързани с погребалния ритуал. От проучванията е установено, че те са насипвани през три основни периода: първи период – XIV-XII в. пр.н.е., втори период – VII в. пр.н.е., и трети – VII-XIV в. Открити са паметници от ранновизантийската епоха, които са частично проучени. Става дума за крепости, част от укрепителна система, разрушени още в древността. Не са регистрирани паметници и поселения от времето на Първото българско царство.

Разкрита е средновековна църква (XIII-XIV в.) в землището на с. Горско Ново село, която е в процес на проучване.

Още след освобождението на България от Турско робство Златарица съществува като самостоятелна административна единица. Селищата от общината са създадени още

преди Освобождението – през Втората Българска държава. Името на гр. Златарица е свързано с добиването на златоносен пясък от реката. Този занаят е усвоен от рударите, които са се установили в този район след потушаването на Чипровското въстание. Според фермана на султан Селим през 1791 г. Златарица е имала 440 къщи. В района на общината има три селищни могили от преди 6-7 хил. години. В местността „Градището“ има останки от крепост и крепостни стени. На юг от Златарица минава Римският път за Цариград.

Природни ресурси*:*

В Община Златарица са налице предпоставки за развитие на екотуризъм.

Има изградена и маркирана Еко пътека*:*

- мах. Рибарци – „Лунната долина“ : дължина на маршрута – 16 км, време за преминаване – 4 часа;

Туристическа инфраструктура

На територията на община Златарица няма изградени туристически обекти ,освен алея за пешеходен туризъм:

- център гр. Златарица – беседка местност Райчево : дължина на маршрута – 0,4 км

**5. Инфраструктура.**

**Транспортна инфраструктура на община Златарица**

Община Златарица не е транспортен център с наднационално значение и не се явява пресечна точка на някои важни международни и местни транспортни артерии и на видове транспорт: автомобилен, жп и въздушен. Съществува само изградена автомобилна пътно-транспортна инфраструктура на областно и общинско ниво.

Общината се характеризира с добра транспортна достъпност и особено географско положение, което има важно значение за развитието ѝ. Общинската пътна мрежа е 34,976 км., в която се включват: 4,15 км второкласни пътища и 30,826 км. третокласни пътища.

На територията на община Златарица липсва значим транспортен коридор.

**Таблица 6 Списък на местните общински пътища в община Златарица**

| **Път №** | **Наименование** | **Дължина (км)** |
|---|---|---|
| VTR1160 | /III - 4004/ Горско Ново село – Сливовица - /III – 4082/ | 7,160 |
| VTR1161 | /III - 4004/ Горско Ново село – Златарица / - Росно – Калайджии – Средно село – Дълги припек | 22,800 |
| VTR1162 | /III -4004/ Златарица – Разсоха – Граница общ. (Златарица – Елена) – Беброво /II-53/ | 11,100 |
| VTR2180 | /I-4, В. Търново – Антоново/ - Добри дял – Граница общ. (Лясковец – Златарица) – Родина - /III - 4004/ | 4,350 |

| | | |
|---|---|---|
| VTR3163 | /VTR1161 / Росно – Дедина / VTR1162/ | 2,200 |
| VTR3164 | /VTR1161 / Калайджии – Средно село / - Резач | 1,800 |
| VTR3165 | /VTR1160 / Сливовица – мах. Орманлии | 1,500 |
| VTR3166 | /VTR1162 / Равново - Дединци | 2,600 |
| | **Обща дължина** | **53,510** |

Източник: проект ОУПО Златарица

**Дължина и състояние на пътната настилка на общинските пътища**

**Таблица 7**

| Клас | Номер на пътя | Дължина на територията на община Златарица, км | Състояние на пътя |
|---|---|---|---|
| II | 53 | 4,15 | лошо |
| III | 4004 | 0,324 | лошо |
| III | 4004 | 1,424 | добро |
| III | 4004 | 0,176 | лошо |
| III | 4004 | 1,3 | добро |
| III | 4004 | 0,35 | лошо |
| III | 4004 | 0,913 | добро |
| III | 4004 | 0,072 | лошо |
| III | 4004 | 11,867 | лошо |
| III | 4082 | 8,7 | лошо |
| III | 5301 | 4,226 | лошо |
| III | 5301 | 1,474 | средно |

Източник: Община Златарица

## 6.Образование и култура.

### Състояние на общинската мрежа от детски градини и училища

През учебната година образователната система в община Златарица обхваща:

- 4 детски градини (ДГ),
- 1 Средно училища (СУ);
- 1 Основно училища (ОУ),
- 1 Професионална гимназия (ПГ), общинска

### 6.1. Предучилищно образование:

Таблица 8

| Детска градина | Вид | Населено място |
|---|---|---|
| ДГ „Славейче“ | Общинска | гр. Златарица |
| ДГ „Слънце“ | Общинска | с. Горско Ново село |
| ДГ „Пролет“ | Общинска | с. Родина |
| ДГ „Детелина“ | Общинска | с. Средно село |

Източник: РУО Велико Търново

### 6.2. Основно и средно образование (общински училища):

Таблица 9

| Училище | Вид | Населено място | Финансиране |
|---|---|---|---|
| ОУ „Васил Левски“ | Училище, основно | с. Средно село | общинско |
| СУ „Св. Св. Кирил и Методий“ | Училище, средно | гр. Златарица | общинско |
| ПГ по МСС „Никола Златарски“ | Училище, средно | гр. Златарица | общинско |

Източник: МОН – регистър на училищата

В началото на учебната 2023-2024 година в общинските училищата на територията на община Златарица са постъпили за обучение 274 ученици и 18 деца в ПГ.

Децата, които посещават детска градина са 95.

### 6.3. Държавни училища

На територията на община Златарица няма такива изградени.

### 7. Транспортна инфраструктура.

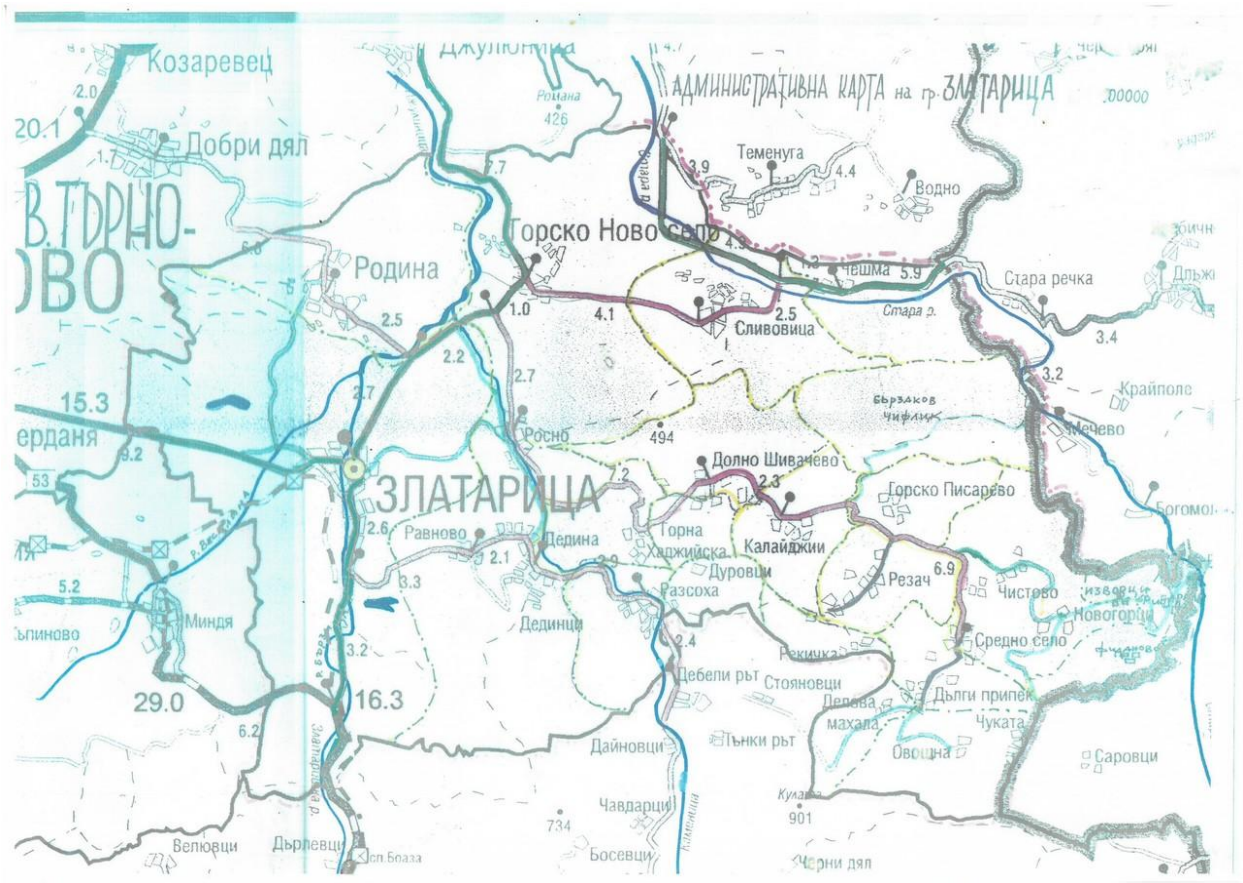

- **Републиканска пътна мрежа**

Автомобилен транспорт и пътна инфраструктура

На територията на община Златарица са разположени 70,3 км. общинска пътна мрежа, от които 4,15 км. второкласни и 20 км.третокласни,40.4км четвъртокласни и 9,9км местни пътища. От тях 68.7км са с настилка и 1.6км без настилка.

Общината не се явява пресечна точка на важни международни и местни транспортни артерии и на видове транспорт ". На 25км западно преминава международен път I-5 Русе/Бяла - Велико Търново - Стара Загора - Кърджали - Маказа/Гърция (Е-85), формиращ направлението ОЕТК №9. ОЕТК №9 осигурява връзките на страната с важните урбанизационни центрове Букурещ, Москва, Санкт Петербург и Хелзинки на север и Александруполис на юг. На север общината тангира с първокласния път I-4 София - Велико Търново - Шумен -Варна(Е772) отстоящ на 4,1км.. През общината минават второкласния път II-53 и третокласния път III-4004 .

Таблица 10: Мостови съоръжения по РПМ

| **Вид мостове** | **На пътища I клас** | **На пътища II клас** | **На пътища III клас** |
|---|---|---|---|
| **Надлези** | - | - | - |
| **Мостове** | - | - | 29 бр. |
| **Естакади** | - | - | - |

- **Железопътна инфраструктура**

На територията на община Златарица няма действаща железопътна инфраструктура след закриването на жп-линията гр. Г. Оряховица - гр. Елена

- **Въздушен транспорт**

На територията на община Златарица няма изградена инфраструктура за полети на самолети от гражданската ,селскостопанската и военна авиация.

## 8. Инфраструктура за доставките на основни стоки/услуги.

### 8.1. Доставка на енергия.

Електроснабдяването в Община Златарица се осъществява от Националната енергийна компания ,като електропреносната и електроразпределителната мрежа и съоръженията към нея се стопанисват ,подържат и реконструират от“ Енерго-Про“.

Електроразпределение Север АД представляващо част от дружествата от групата на ЕНЕРГО-ПРО Варна, притежава лицензия за дейността разпределение на електрическа енергия. Компанията пренася електрическа енергия през електроразпределителната мрежа за целите на снабдяването на крайните клиенти, както на регулирания пазар, така и на пазара на електрическа енергия по свободно договорени цени.

Лицензионната територия на „Електроразпределение Север” АД е с размер от близо 30 000 кв. км и обхваща 9 административни области в Североизточна България - Варна, Велико Търново, Габрово, Добрич, Разград, Русе, Силистра, Търговище и Шумен. Компанията управлява и поддържа електроразпределителна мрежа с обща дължина от 42 185 км и 26 подстанции. На лицензионната територия са обособени 5 разпределителни обслужващи центъра (РОЦ): РОЦ Варна, РОЦ Шумен и Търговище, РОЦ Русе и Разград, РОЦ Златарица и Габрово, РОЦ Силистра и Добрич.

„Електроразпределение Север” АД извършва следните дейности:

- Разпределение на електрическата енергия, постъпваща в електроразпределителната мрежа;
- Поддръжка, разширяване, реконструкция и модернизация на електроразпределителната мрежа;
- Управление на електроразпределителната мрежа;
- Осигуряване на непрекъснатост на снабдяването и качество на доставяната електри ческа енергия;
- Присъединяване към електроразпределителната мрежа на крайни клиенти и производители на електрическа енергия;
- Измерване на консумираната и произведената електрическата енергия;

Основен източник на електроенергия за общината Златарица е националната електроенергийна система, посредством ел. подстанция „Златарица" - 220/110/20 kV.

Енергийното потребление на територията на общината е с доставчик на електроенергия „Енерго-Про Мрежи" АД. В началото на 2005 година „Е-ОН" България ЕАД става собственик на 67 % от "Електроразпределение - Варна" АД и "Електроразпределение - Златарица" АД. През януари 2006 година компанията преотстъпва 8 % от дяловете си в електроразпределителните дружества (ЕРД). Към 2025г. „Управление Мрежови експлоатационен район /**УМЕР**/ Горна Оряховица“ е структурно подразделение

на „Електроенергиен системен оператор /**ЕСО**/ ЕАД-София, дружество със 100% държавна собственост. Управление **МЕР Горна Оряховица** изпълнява задачи по поддръжката и експлоатацията на електропреносната мрежа и пренос на електроенергия до разпределителната мрежа на **„ЕНЕРГО – ПРО“ АД** и други присъединени към преносната мрежа потребители и производители, за територията на области **Велико Търново** и **Габрово.**

Дейността на **ЕСО** ЕАД е свързана с управлението на електроенергийната система на България, преноса и трансформирането на ел. енергия, което на територията на **УМЕР Горна Оряховица** се осъществява с помощта на **16 бр.** електрически подстанции /10 бр. в област В. Търново и 6 бр. в област Габрово/ и свързващите ги електропроводи с номинални напрежения 110,220,400 kV чиято обща дължина е 526 км.

Списък на електропроводни линии собственост на **ЕСО** ЕАД**, УМЕР Г. Оряховица** преминаващи през община Златарица.

Таблица от УМЕР Г. Оряховица

| **№** | **Наименование** | **Uн** **kV** | **Община** | **км** | **Област** | **Обща дължина/ км** |
|---|---|---|---|---|---|---|
| 1. | Мерданя | 110 | Г. Оряховица | 2,5 | В. Търново | 22,9 |
| | | | В. Търново | 3,5 | В. Търново | |
| | | | Лясковец | 13 | В. Търново | |
| | | | Златарица | 3,9 | В. Търново | |
| 2. | Боаза | 110 | Златарица | 3,9 | В. Търново | 16,1 |
| | | | В. Търново | 6 | В. Търново | |
| | | | Елена | 6,2 | В. Търново | |

Електро разпределението се осъществява посредством ел. подстанция (п/ст) „Златарица“ 110/20 Kv разположена на юг от града. Тя е част от електропреносната система на Република България и се експлоатира и поддържа от **ЕСО ЕАД**, **(УМЕР) Горна Оряховица**. От подстанция „Златарица“ се захранва гр. Златарица и населените места в община Златарица като е захранена едностранно, което не позволява непрекъснатост на захранването при авария.

Изградената електроразпределителна мрежа е както следва:

- Брой подстанции 110/20 kV/Ср Н – 1бр.;
- Брой трансформатори 110 kV/Ср Н – 1бр.;
- Брой трансформатори Ср Н/НН – 53бр.;
- Брой трафопостове – 53бр.;
- Дължина на ВЕЛ Ср Н - 127 км.;
- Дължина КЛ Ср Н – 1.520 км.;
- Желязо решетъчни стълбове 20кV - 228 бр.
- Железобетонни стълбове 20кV- 633 бр.
- Стълбове ниско напрежение -2265бр.

Всички населени места на общината са електрифицирани, като селата се електроснабдяват от въздушни изводи 20 кV., а в градовете мрежата е кабелирана .

Като цяло електроразпределителната мрежа е реконструирана и поддържана на добро равнище, но има участъци с нарушени механични и електрически параметри. Общата дължина на електропроводите е 73.520 км.

Електроенергийната система на прилежащата територия е добре развита и оразмерена да поема и по-голямо натоварване.

### 8.2. Водоснабдителни и канализационни услуги.

Всички населени места на територията на община Златарица не са централно водоснабдени с изградени водопроводни мрежи. Водопроводната мрежа е с обща дължина 133 280 м., разпределена както следва: 108 112 м. вътрешна мрежа; 25168 м. външни водопроводи. Дейностите по добиване и доставка на питейна вода и отвеждане на отпадъчните води на територията на община Златарица се извършва от дружество В и К „Йовковци” ЕООД - Велико Търново, район Велико Търново. Дружеството е специализирано предприятие за поддържане и експлоатация на водопроводните системи, задоволяване потребностите на абонатите с питейна вода, осигуряване на вода за технологични и противопожарни цели и осигуряване отвеждането на отпадъчните води от населените места до водоприемниците. Обслужва 24 селища в общината.

Община Златарица не изпитва затруднение от наличието на водни ресурси. Водоснабдяването на гр. Златарица и част от селата с. Горско Ново село ,с. Родина, с. Росно се осигурява основно от хидровъзел „Йовковци”. Останалите селища: с. Горско Ново село ,с. Родина ,с. Сливовица ,с. Чешма, с. Росно ,с. Шивачево, с. Калаийджи , с. Резач ,с. Средно село ,с. Равново ,с. Дедина с, Разсоха са водоснабдени от местни водоизточници (дренажи,

каптажи, шахтови и тръбни кладенци), разположени на тяхна територия. В момента в Общината се поддържат:

– 21 водоизточника;

¬ 6 помпени станции (в т.ч. 5 бункерни );

¬ 5 напорни резервоара - като изключително сериозен се очертава проблемът с големите загуби на питейна вода по водопреносната мрежа около 60 %, а в отделни населени места до 75 %.

Водопроводната мрежа на гр. Златарица е с дължина 25.168 км (изграденост 98,5%).

Пречиствателната станция за отпадни води в града е в процес на изграждане, ще пречиства битовите и промишлените отпадъчни води само на гр. Златарица .Извършва се химичен и микробиологичен анализ на водоизточниците, като качеството на водите се следи и чрез анализ на място при сигнали за замърсяване.

В общината няма изградени действащи канализационни системи, а само частични в гр. Златарица и селата Горско Ново село и Родина.

Канализационната мрежа на гр. Златарица е частично изградена и е от смесен тип. Не се обслужва от ВиК. Процентът на изграденост е 20%, а на инфилтрация е 47%. В момента се изгражда цялостната канализационна система с външно финансиране одобрена по проект тъй като около 80% от населението не е свързано към канализационна система. Съществуващата стара канализационна мрежа на града е с дължина 5,500 км.

Канализационна мрежа по селата не е изградена. Отделни примитивни отводнителни съоръжения има в някои населени места. Подготвя се проектиране на канализация на с. Горско Ново село.

### 8.3. Топлопроводи и газопроводи.

Газопреносна и газоснабдителна мрежа

През територията на общината Златарица не преминава Северният клон на националната газопроводна система и прилежащата и инфраструктура , както и отклонения към територията и. Липсват също топлопроводи тъй като няма изградена ТЕЦ на територията на общината.

## 9. Здравеопазване.

### Заболеваемост

Заболеваемостта на населението в община Златарица не се различава по същество от общата заболеваемост в областта и страната. С висок относителен дял са болестите на органите на дихателната система, на кръвообращението, на ендокринната система,

разстройства на храненето и на обмяната на веществата, болестите на пикочно половата система, на храносмилателната система, инфекциозните и паразитни болести и др.

**Кадрова осигуреност**

Осигуреността на населението с лекари и стоматолози на основен трудов договор е както следва:

- Лекари - **2бр.**
- Стоматолози - **3бр.**
- Мед. сестри - **3бр.**
- Здравни медиатори - **3бр.**

Здравната система в община Златарица включва две основни групи дейности: Извънболнична лечебна дейност и Болнична лечебна дейност.

**Извънболнична лечебна дейност**

Извънболничната лечебна дейност е с подчертан местен характер, тя е най-близко до населението. Тя се извършва от общопрактикуващи лекари и денталисти. По данни на РЗИ Велико Търново здравното обслужване на населението на община Златарица в извънболнична медицинска помощ се осъществява от:

- Индивидуална практика за първична медицинска помощ – **2;**
- Индивидуална практика за първична помощ по дентална медицина **– 3;**

„Диагностично-консултативен център" ЕООД извършва здравна промоция, профилактика, диагностика и лечение по извънболнична помощ на населението на общините в Областта.

Сградния фонд на здравната служба в гр. Златарица е **100% общинска собственост**. Териториалното разположение на болничната инфраструктура е функция от броя на населението и района на обслужването му.

**Болнична лечебна дейност**

Болничната помощ в община Златарица се осъществява в Многопрофилна болница за активно лечение (МБАЛ) „Стефан Черкезов" ЕООД гр. Велико Търново - в областта на диагностика и активното лечение на лица с остри заболявания, травми, изострени хронични болести, състояния, изискващи оперативно лечение в болнични условия, родилна помощ и рехабилитация. Лечебната дейност е по 21 медицински специалности Персоналът се състои от висококвалифицирани кадри. Лечебното заведение има възможност за извършване на високо специализирани изследвания със собствена апаратура, което улеснява диагностицирането на пациентите.

**Спешна медицинска помощ**

Спешната помощ в община Златарица се осъществява от Филиал за спешна медицинска помощ (**ФСМП**) –гр. Елена. Във филиала работят :

-лекари **4 бр.**

-фелдшери **8 бр.**

-шофьори-линейка **6 бр.**

-санитар **1 бр.**

Към по-отдалечените населени места от филиал гр. Елена при необходимост, се насочват екипи от **ФСМП В. Търново** или **ФСМП Горна Оряховица**

**Техника на ЦСМП В. Търново към ФСМП гр. Елена /линейки/**

| № | Марка | Модел | Рег. № | Година на про-во | **Местоположение** |
|---|---|---|---|---|---|
| 1. | **МЕРЦЕДЕС** | СПРИНТЕР | **СВ2880АЕ** | 2023г. | **ФСМП ЕЛЕНА** |
| 2. | **ФОЛКСВАГЕН** | ТРАНСПОРТЕР 2,5 TDI | **ВТ3894ВМ** | 2009г. | **ФСМП ЕЛЕНА** |

**10. Промишлена инфраструктура.**

**Химическа промишленост**

На територията на община Златарица няма никакви химически предприятия с регионално и надрегионално значение на химическата индустрия.

**Хранително-вкусова промишленост**

На територията на община Златарица няма никакви производители на регионално и надрегионално ниво в хранително вкусовата промишленост.

**11. Селскостопанска инфраструктура.**

**11.1. Растениевъдство.**

Растениевъдството се развива на основата на качествените поземлени ресурси, традициите и опита в отглеждането основно на зърнени култури. Основните култури са зърнените, допълвани с маслодайни. Данните за отрасъла показват, че земеделските земи са с обща площ 118 763 дка, от които 105 663 дка. са обработваема земя. Трайните насаждения обхващат съответно овощни градини, лозя и зеленчукопроизводство изцяло в частния сектор.

### 11.2. Животновъдство.

В момента животновъдната продукция в общината се осигурява от частния сектор.

Животновъдството бележи тенденция на спад както в броя на някои от групите селскостопански животни, така и в произведената животновъдна продукция. Говедовъдството е основно с млечно направление, като броят на говедата е намалял значително .Броят на свинете, в резултат на епидемията от Африканска чума отчита значително намаление през последната година  както и на регистрираните овце През последните години е проявен значителен интерес към отглеждането на пчелни семейства ,но проблем остава изкупната цена на пчелните продукти и тяхната реализация.

### 11.3. Горско стопанство

Горското стопанство се явява стратегически резерв на важни за развитието на общината дейности като: туризъм, лов, риболов, събиране и преработка на  билки, гъби, горски плодове, дърводобив и в известна степен дървообработване.

Горите в общината като площ са 100 262 дка. ,като държавни са 73 590 дка ,общински 11 567 дка. ,частни 14 911 дка. ,на религиозни организации 92 дка. и други 102 дка.

### 1.2. Рискове, характерни за общината  и области на вредните последствия.

За целите на оценката на риска са дефинирани четири области на вредните последствия:

- Социални последствия - последствия за хората и прекъсване на нормалната социална функция – потенциалният брой на загиналите, на сериозно пострадалите или заболелите, както и броят на непосредствено засегнатите хора – евакуирани/преместени и временно настанени лица;
- Последствия за инфраструктурата - поражения на сгради, съоръжения, прекъсване на доставките на основни стоки/услуги;
- Икономически загуби - общите загуби в лева за всички категории, включително разходите за лечение, разходите за незабавни или дългосрочни мерки за възстановяване, разходите от прекъсване на икономическата дейност, косвени социални разходи и други преки и косвени разходи;
- Последствия за околната среда - въздействие върху географията на района с последствия за околната среда, релефа, природните ресурси - разходите за възстановяване на околната среда или щетите върху околната среда.

### 1. Списък с опасностите характерни за територията на общината:

1.1. Речни наводнения;

1.2. Земетресения;

1.3. Свлачища;

1.4. Силни бури, градушки, снегонавявания и поледици;

1.5. Горски и полски пожари;

1.6. Радиационна опасност при авария на АЕЦ

**2. Сценарии**.

**2.1. Сценарии за наводнение.**

**2.1.1. Сценарий за речно наводнение**

Наводнения в общината могат да възникнат при обилни валежи и снеготопене по поречието на реките **Златаришка(Бързица), Веселина и Бебровска(Каменица).**

Съгласно картите на районите под заплаха и риск от наводнение, изготвени от Басейнова дирекция „Дунавски район‘‘ гр. Плевен на територията на област Велико Търново община Златарица не попада в определените 5 /пет/ района със значителен потенциален риск от наводнения.

В резултат от проливни дъждове по разглеждания сценарий за възникване на наводнение е възможно възникване на следната обстановка:

- паника, наранявания и загинали хора;
- частични и слаби разрушения по сградния фонд;
- част от населението ще остане без подслон, нуждаещо се от настаняване и осигуряване на средства за живеене;
- нарушаване на връзки на тръбопроводи за извеждане на отпадни и питейни води;
- вероятни прекъсвания на електро-енергията на засегнатите райони;
- прекъсвания на транспортната инфраструктура, поради пропадане, срутване, отнасяне на земни маси от силата на водата, което ще затрудни доставката на основни стоки и услуги;
- възможно е да се обяви карантинен период за цялата община или за засегнатите части от нея, за неопределено време, поради сложна хигиенно-епидемиологична обстановка.

При проливни дъждове могат да възникнат локални наводнения в населените места, вследствие на липса или не добре изградени и поддържани отводнителни системи.

**2.1.2. Сценарий за скъсване на язовирна стена.**

На територията на община Златарица има изградени 5 бр. микроязовири „Кандиловец“, „Влашки дол“ , „Родина“ , „Горско Ново село“ и „Таралъка“ от които 2бр. при скъсване на язовирните стени са застрашени жилищни имоти и инфраструктура в общината.

При скъсване на язовирната стена на язовир „Кандиловец“ има пряка опасност за самия град Златарица, а на язовир „Братския“ от пряка опасност за село Горско Ново село тъй като попадат в заливните им зони включително и инфраструктурите ,съгласно аварийните им планове.

В резултат от скъсването на язовирна стена е възможно възникване на следната обстановка:

- паника, наранявания и загинали хора;
- частични и слаби разрушения по сградния фонд;
- част от населението ще остане без подслон, нуждаещо се от настаняване и осигуряване на средства за живеене
- вероятни прекъсвания на електро-енергията на засегнатите райони;
- прекъсвания на транспортната инфраструктура, поради пропадане, срутване, отнасяне на земни маси от силата на водата, което ще затрудни доставката на основни стоки и услуги;
- възможно е да се обяви карантинен период за цялата община или за засегнатите части от нея, за неопределено време, поради възникване на сложна хигиенно-епидемиологична обстановка.

### 2.2. Сценарии за земетресение.

**Територията на Община Златарица се намира под въздействието на 2 /два/ сеизмични района:**

- **Горнооряховски сеизмичен район** – характеризира се с магнитуд от 7,1 до 7,5 по Рихтер и интензивност VIII степен по МШК. Дълбочината на огнището е до 20 км. Обхваща общините: Г. Оряховица, В. Търново, Лясковец, Стражица, част от П. Тръмбеш и Златарица с повторяемост около 70 – 80 години;
- **Вранчански сеизмичен район** /Република Румъния/ - Характеризира се с магнитуд над 7,0 по Рихтер и интензивност VIII-IX степен по МШК. Дълбочината на огнището е до 120 км. С повторяемост е около 70 – 90 години.

**При VIII степен се очаква:**

- Загуби около 930 души;

- Ранени около 186 души;
- поражения на населението: нервно-психичен травматизъм; механични травматични увреждания; хипоксични състояния; комбинирани механични и термични травми;
- разрушени сгради около 635 бр., повредени 127 бр.;
- около 689 души ще се нуждаят от настаняване и всестранно осигуряване.
- Тотално нарушаване или спиране на работата на основни обекти и предприятия в общината.
- Масово разрушаване на жилищни и нежилищни сгради и постройки.
- Нарушаване трафика на транспорта, задръствания и затрудняване на движението по основните пътища, включително и в резултат на активиране на свлачища.
- Създаване на смут и паника сред населението и възможно придвижване на големи групи от хора от един в друг район, както и затрудняване на снабдяването в засегнатите селища.
- Силно затрудняване и ограничаване на мероприятия по защита на населението и опазване здравето на служителите от ЕСС.
- Възможно ескалиране на ситуацията и увеличаване на криминални и други прояви.
- Целесъобразно е предварително определяне на вероятните места на временните полицейски постове и КПП за отцепване на застрашените обекти и райони и осигуряване на необходимите маршрути, както и за противодействие на престъпността и опазване на обществения ред.

### 2.3. Сценарии за свлачища.

Територията на община Златарица, подобно на останалите части от страната, е подложена на неблагоприятно влияние от природни и други бедствия. По същество те са с потенциален характер и могат да се проявят при определени условия. Сред тях с висока вероятност са 38 бр. на територията на община Златарица с потенциален риск от свлачища и срутища локализирани от „Геозащита Плевен“ ЕООД към 31.12.2023г. .

На територията на община Златарица се наблюдават 2 /два/ свлачищни процеса от „Геозащита Плевен“ ЕООД към 31.12.2023г. по пътя за с .Разсоха и с Дединци .

### 2.4. Сценарии за снегонавяване и обледенявания.

Силните ветрове на територията на община Златарица, могат да доведат до прекъсване на електроснабдяването, блокиране на пътища, нарушения на инфраструктурата и са заплаха за живота и имуществото на населението от областта.

Снежните виелици и заледявания са често явление за община Златарица през зимните месеци на годината. Снежните бури и заледявания водят до нарушаване на въздушните комуникации, блокиране на пътищата и е възможно да поставят в рискова ситуация живота на хората . Снеговалежите могат да имат бедствен характер главно в планинските райони и населените места, където затрудняват и блокират единствения автотранспорт и причиняват значителни проблеми в снабдяването на населението с хранителни продукти, осигуряване на своевременно медицинско обслужване, прекъсване на електрозахранването и водоснабдяването.

По - тежки в това направление са районите с по - голяма надморска височина:

- с. Средно село, с. Калайджии, с.Долно Шивачево, с.Горна Хаджийска, с.Росно
- с. Разсоха, с. Дедина, с. Равново, гр.Златарица
- с. Чешма, с. Сливовица, с. Горско Ново село, с.Родина

Резките промени на температурите главно през летния период могат да доведат до краткотрайни, но бурни дъждове, често съпровождани с градушки.

### 2.5. Сценарии за разлив на опасни вещества.

Такъв сценарий в община Златарица не се разглежда , тъй като няма на територията и складови бази и производствени мощности на Петролната и Химическа индустрия с възможно замърсяване на въздуха и околната среда, с последствия за хората.

### 2.6. Горски пожари

Големи пожари може да възникнат в горски масиви и земеделски площи. Възникването на пожар води до големи материални щети и замърсяване на околната среда. При наличието на множество огнища на пожар и при усложнена пожарна обстановка се създават предпоставки за прерастването им в големи пожари, които обхващат големи територии. Ескалиране на обстановката, може да се очаква при продължителни засушавания и екстремално високи температури или умишлени действия.

Най-вероятни големи и сложни горски пожари могат да възникнат в землищата на селата Сливовица, с. Росно, с. Калайджии, с. Средно село и с Дединци, които са с най-големи горски масиви.

Най-вероятни големи пожари в земеделски площи могат да възникнат в землищата на гр.Златарица, с. Родина и с. Горско Ново село.

Последиците са:

- Замърсяване на въздуха и на големи площи около района на възникналия пожар, особено при наличие на вятър.

- Затрудняване или спиране на работата в района на пожарите.

- Задръствания и нарушаване на движението в района на пожара и в близост до него.

- Създаване на смут и паника сред населението, особено ако пожарите са в близост или в населени места.

- Застрашаване живота и здравето на хора и животни.

- Силно затрудняване и ограничаване на мероприятията по защита на населението.

### 2.6. Сценарий за ядрена или радиационна авария

При авария в АЕЦ извън пределите на страната или в АЕЦ „Козлодуй“, която е съпроводена с изхвърляне на радионуклиди в околната среда, в зависимост от метеорологичните условия е възможно част от замърсените радиоактивни въздушни маси да достигнат и замърсят територията на областта.

АЕЦ „Козлодуй“ – експлоатират се 5 и 6 блок с реактори от тип WWER -1000 и мощности по 1000 MW.

Таблица №11.

Атомни централи, намиращи се близо до Р. България:

| № | Страна | Брой | Мощност MW | Местоположение | Вид реактор |
|---|---|---|---|---|---|
| 1. | Румъния | 2 | 1440 | Черна вода | CANDU |
| 2. | Словения | 1 | 632 | Кршко | PWR |
| 3. | Украйна | 9 | 953 | Южна Украйна -3<br>Запорожие –5<br>Хмелницки -1 | WWER-1000 |
| 4. | Унгария | 4 | х 400 | Пакш-1,2,3,4 | WWER-440 |

За община Златарица при авария в АЕЦ „Козлодуй“ вероятността за радиоактивно замърсяване е 35-40% при разпространение на облака в направление Козлодуй – Кнежа. Обстановката ще се характеризира с повишаване на радиационния фон, повърхностна замърсеност на почви, водоизточници, селскостопанска продукция, комуникации и др. на територията на областта, особено в балканския район и облъчване на населението с доза над допустимата. Заразяване може да се очаква след 16 – 17 часа /разстояние 160 км и скорост на вятъра 2 м/сек./ основно с радионуклеиди на йод – 131; 133 и 135 – 40 %; цезий

– 137 – 30 %; телур – 132 – 20% и др. В отделни локални участъци мощността на експозицията на гама лъчението до 24 часа след аварията може да бъде от 0,40 до 0,20 msv/h.

В резултат на радиоактивното замърсяване е възможно:

- многократно превишаване на естествения радиационен фон;
- вътрешно облъчване от вдишваните радиоактивни аерозоли и външно (при радиоактивно замърсяване на не увредена и увредена кожа и дрехите) на населението;
- замърсяване на почвата, селскостопанските култури, растителността, животните, водата, въздуха и храните.

Утежняване на радиационната обстановка и допълнителни замърсявания ще се получат при валежи. В този случай основното замърсяване ще бъде във водните басейни, подпочвените води, питейните водоизточници.

Създаването на обстановка на радиоактивно замърсяване налага:

- въвеждане на режим на поведение и действие на населението в условия на повишена радиация;
- организиране и провеждане на защитни мерки, насочени главно към предотвратяване или намаляване външното и вътрешно облъчване на населението;
- усилен режим на радиационно наблюдение;
- мониторинг на замърсяванията.

Последствия:

- Социални последствия – брой заболели – няма данни, очаква се да има заболели;
- Последствия за инфраструктурата – няма данни, не се очакват или малко вероятни;
- Икономически загуби – няма данни; очакват се загуби;
- Последствия за околната среда – няма данни, очакват се щети и разходи за възстановяване.

### 2.7. Сценарии за големи транспортни катастрофи.

**Автомобилни:**

През територията на община Златарица преминават основно, пътища от второкласната, третокласната и четвъртокласната пътна мрежа , който са със слаб интензитет на автомобилния поток.

От анализа на общата прогноза и направената задълбочена оценка на обстановката при възникване на извънредна ситуация вследствие на големи катастрофи и инциденти с транспортни средства, превозващи хора и материали следва да се правят следните изводи и оценки:

- нарушаване трафика на автомобилния транспорт, задръствания и затрудняване при спиране на движението по основните пътища;
- възможно възникване на пожари в резултат на катастрофите и разрастване и разширяване на пожара;
- замърсяване на терена и околната среда в близост до катастрофата с възможните екологични последици;
- наличие на множество ранени или загинали хора;
- силно затрудняване на движението на спасителните екипи и ограничаване на мероприятия по спасяване и оказване на помощ на пострадалите;
- целесъобразно е предварително определяне на местата на временните полицейски постове и КПП за отцепване на района на катастрофата и осигуряване на необходимите обходни маршрути, както и за противодействие на престъпността и опазване на обществения ред в условията на извънредна ситуация.

**Железопътни:**

Няма налична и действаща железопътна инфраструктура и прилежащите и обекти на територията на община Златарица , за това сценариите за катастрофи ги изключваме.

**Авиационни:**

Няма налични писти за самолети на гражданската, селскостопанската, военна авиация и прилежащата инфраструктура на територията на община Златарица ,както няма и обособени хеликоптерни площадки, за това сценариите за катастрофи ги изключваме.

**3. Оценка на риска в община Златарица**

В следствие на получените числови стойности в процеса на „преценяване на риска“ по критериите „Сериозност“, „Управляемост“ и „Нарастване“, опасностите идентифицирани на територията на областта са подредени в низходящ ред в таблица №12.

# ОБЩИНА ЗЛАТАРИЦА, ОБЛАСТ ВЕЛИКО ТЪРНОВО

*5090 град Златарица, улица „Стефан Поп Стоянов” №22*

Централа: 0615 / 3 54 20; 0877205654; факс: 0615 / 3 54 78;

e-mail: obshtina@zlataritsa.bg; www.zlataritsa.bg


Таблица №12

| Оценка на риска | | | | | | | | | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| **Идентифициране на опасностите** | **Анализиране на риска** | | | **Преценяване на риска** | | | | | | | | | | | | **Общ сбор** |
| | | | | **Сериозност** | | | | | **Управляемост** | | | | | **Нарастване** | | |
| | Вероятност | Последствия | Ниво на риск | Социални последствия (С) | Последствия за инфраструктурата (И) | Икономически загуби (З) | Последствия за околната среда (О) | ***Резултат*** | Превенция | Готовност | Реагиране | Възстановяване | ***Средно аритметична*** | *Оценка на нивото* | | |
| **Наводнение** | вероятно | незначителни | *Ниско* | 2 | 2 | 2 | 1 | **3,8** | 2 | 3 | 3 | 2 | **2,5** | **1** | | **7,3** |
| **Земетресения** | възможно | големи | *високо* | 4 | 4 | 4 | 2 | **7,6** | 1 | 1 | 1 | 1 | **1** | **2** | | **10,6** |
| **Ядрена и радиационна авария** | Малко вероятно | незначителни | *ниско* | 1 | 1 | 2 | 4 | **2,9** | 2 | 3 | 3 | 1 | **2,25** | **1** | | **6,2** |
| **Горски пожар** | вероятно | незначителни | *ниско* | 1 | 1 | 2 | 2 | **2,5** | 2 | 2 | 2 | 2 | **2** | **2** | | **6,5** |
| **Снегонавявания и обледеняване** | Много вероятно | малки | *умерено* | 1 | 3 | 2 | 1 | **3,3** | 2 | 2 | 2 | 2 | **2** | **3** | | **8,3** |

**Съгласно СОП чл. 29, ал. 2, т. 2 от ЗЗБ**

**4. Приоритизиране на рисковете**

Вследствие на извършения анализ на риска и степенуване на всяка една от опасностите по отношение на нивото на риск Общ. съвет за намаляване на риска от бедствия взе решение: **ПЗБ да се изготви в части с нива „Ниско“, „Умерено“, „Високо“ за „Земетресение”, „Наводнение”, „Горски пожари”, „Снегонавявания”. Въпреки че „Ядрена и радиационна авария” е с „Ниско”, тя ще бъде разработена задължително съгласно чл.9, ал.2 от ЗЗБ.**

**Раздел III.**

**ПРЕВЕНЦИЯ**

**I. Цел на раздел „Превенция“** - да представи рамката, насоките на СНРБ, структурите, ролите, отговорностите и процесите, които могат да бъдат приложени за въздействие върху рисковете и постигане на дългосрочно намаляване на риска от бедствия (рисковете, определени в раздел ПРОФИЛА НА РИСКА, които касаят общността в общината и са от значение за СНРБ).

**II. Основни компоненти на раздела**

**1. Принципи и критерии за намаляване на риска от бедствия чрез превенция:**

- специфичност – дейността по изпълнение на мерките, определени в раздела е насочена към конкретна област за подобрение;
- измеримост – резултатът от изпълнението на дейностите може да бъде количествено измерен;
- отговорност – ясно определени отговорни институции за изпълнението на дейностите;
- реалистичност – резултатите от изпълнението на дейностите следва да са постижими с наличните ресурси;
- времева обвързаност – ясно е посочено кога ще бъдат изпълнена дейностите.

- наблюдение и контрол по изпълнението на дейностите за намаляване на риска от бедствия.

**2. Мерки и дейности за превенция, с цел намаляване на рисковете, приоритизирани в раздел ПРОФИЛ НА РИСКА.**

**2.1. Мерки за превенция при земетресение.**

- спазване изискването на Наредба № РД-02-20-2 от 27 .01. 2012 г. за проектиране на сгради и съоръжения в земетръсни райони (Обн. ДВ. бр.13 от 14 Февруари 2012 г.), проектирането на сгради, съоръжения, комуникации и други обекти да се осъществява със съответния сеизмичен коефициент *Кс* за населеното място;
- включване в подробните устройствени планове на застрашените територии, съгласно картите за сеизмичен риск, след изготвянето им по реда на Наредбата за условията, реда и органите за извършване на анализ, оценка и картографиране на рисковете от бедствия (Обн. ДВ. бр. 84 от 2 ноември 2012 г.);
- подготовка на населението за реагиране при земетресение - организира се от кметовете на общините, чрез предоставяне на информация по подходящ начин и се подпомага от органите на изпълнителната власт в рамките на своята компетентност чрез поддържане на информация на интернет страницата си за намаляване на риска от бедствия и за начините на поведение и за защитните мерки, съгласно изискването на чл. 17 от Закона за защита при бедствия (Обн. ДВ. бр.102 от 19 Декември 2006г.)
- обучение в системата на предучилищното и училищното образование и в системата на висшето образование, съгласно изискването на чл. 16 от Закона за защита при бедствия;
- подготовка на съставните части на ЕСС чрез провеждане на тренировки и учения.

**2.2 Мерки за превенция при наводнения**

Прилагането на мерки за предотвратяване и ограничаване на щетите, нанесени от природните наводнения се провеждат в съответствие с Плана за управление на риска от наводнения (2016-2021) за районите с риск от наводнения, съгласно извършеното картографиране по реда на Глава девета „Защита от вредното въздействие на водите“ от Закона на водите (Обн. ДВ. бр.67 от 27 Юли 1999г.) до сега.

Съгласно решение № 941/28.12.2023г. на Министерски съвет е приет нов **ПУРН 2022-2027г.** на **БДДР гр. Плевен**, които е актуален в момента. Райони с значителен потенциален риск от наводнения /**РЗПРН**/ на територията на община Златарица няма.

Мерки за превенция :

- изграждане на системи за мониторинг на водните нива в реално време;
- недопускане на незаконно строителство в заливаемите тераси на реките;
- прокопаване/възстановяване/ на отводнителни канали над застрашените населени места;
- почистване и поддържане на канализационната мрежа;
- почистване на речните легла от наноси, дървета, храсти и отпадъци
- изготвяне от общината и областта програми за поетапно почистване на речните легла.
- поддържане на предписаните контролни обеми в язовирите;
- поддържане в готовност на системите за наблюдение и оповестяване;
- повишаване на застрахователната култура на населението.

**Наводнения от скъсване на язовирна стена:**

- изпълнение на мерки за поддържане на язовирните стени и съоръженията към тях в изправно техническо състояние и осигуряване на безопасната им експлоатация;
- контрол за готовността за безопасна експлоатация на язовирите, язовирните стени и съоръженията към тях по реда на Глава девета „Защита от вредното въздействие на водите“ от Закона на водите;
- повишаване на подготвеността на населението и познаване на опасността;
- прилагане и актуализация на аварийните планове на язовирите .

### 2.3. Мерки за превенция при горски пожари

– провеждане на кампании за пожарна безопасност в горските територии и земеделските земи;

– информационно–разяснителна дейност чрез използване на подходящи средства.

- сключване на договор с фирми за предоставяне на помощ при големи горски пожари (хора, инвентар, машини, водоноски);
- изораване на ивици около сметища, иглолистни гори, пътища;
- назначаване на наблюдатели през пожароопасния сезон за своевременно откриване и сигнализиране за възникнали пожари;
- изграждане и поддържане на противопожарната инфраструктура в горите;
- упражняване на непрекъснат контрол за наличие на нарушители и тяхното санкциониране;
- премахване на нерегламентираните сметища;

- технически преглед на горските машини и за наличието и изправността на противопожарното им оборудване;
- осигуряване на лесничействата с необходимата специализирана техника за борба с пожарите;
- изграждане на доброволни формирования и осигуряване на екипировка;
- ангажиране на обществото в борбата с пожарите:
- обучение на населението; работа с неправителствени организации; ангажиране на медиите в борбата с пожарите.

**2.4. Мерки за превенция при снегонавявания**

- поддържане на всички сили и средства в готовност за работа при тежки зимни условия с цел провеждане на спасителни операции и извличане на закъсали ППС при непроходими пътища;
- оповестяване и предварително настаняване на болни на хемодиализа и родилки в здравни заведения при очаквано влошаване на метеорологичната обстановка;
- създаване на организация и заделяне на средства за своевременно настаняване и изхранване на хората от блокираните ППС;
- обучение на населението за действие и поведение при снежни бури;
- контрол и отстраняване на опасни ледени висулки и снежни маси по покривите и стрехите на сградите;
- организиране на дежурства през зимния период;
- обозначаване на опасните пътни участъци и отстраняване на опасни крайпътни дървета;
- поддържане в готовност за използване на ел. агрегати в обектите, осигуряващи продукти от първа необходимост, здравните заведения, помпените станции, животновъдни ферми и др.;
- определяне на приоритетните обекти и маршрути за снегопочистване;
- устройване на снегозадържащи огради и пояси;
- поддържане в готовност на системите за оповестяване;

**2.5. Мерки за превенция при ядрена и радиационна авария**

- познаването на опасността от страна на компетентните органи и населението;
- обучение на населението за действие при повишена радиация;
- познаване на външния авариен план на АЕЦ „Козлодуй“, разработен съгласно изискването на Глава осма „Аварийно планиране и аварийна готовност“ от

Закона за безопасно използване на ядрената енергия (ЗБИЯЕ)(Обн. ДВ. бр. 63 от 28 Юни 2002 г.);

- поддържане на актуални аварийни планове на обектите, работещи с ИЙЛ, разработени съгласно изискването на Глава осма „Аварийно планиране и аварийна готовност“ от ЗБИЯЕ;
- разработване и поддържане на план за защита при ядрена или радиационна авария като приложение към общинския план за защита при бедствия по чл. 9 от ЗЗБ;
- провеждане на учения и тренировки на Общ. ПЗБ;
- непрекъснат контрол на радиационния гама-фон на територията на общината се извършва от поста за радиационно наблюдение позициониран в сградата на Общинска администрация гр. Златарица.
- контрол при използването на ядрената енергия и йонизиращите лъчения съгласно глава пета от ЗБИЯЕ.

**3. Източници на финансиране за изпълнение на мерките.**

3.1. Държавен бюджет.

3.2. Общински бюджет.

3.3. Бюджет на собственик на съоръженията.

3.4. Финансиране на превантивни дейности и дейности по подготовка за реагиране от областната програма за намаляване на риска от бедствия по чл. 6а, ал. 2, т. 4 от Закона за защита при бедствия като допълващо финансиране към одобрения бюджет на съответния компетентен орган и/или към осигурените средства от други източници по реда на Правилника за организацията и дейността на Междуведомствената комисия за възстановяване и подпомагане към Министерски съвет.

3.5. Използване на възможностите на застраховането.

3.6. Използване на европейски структурни и инвестиционни фондове.

**4. Връзка с Националната стратегия за намаляване на риска от бедствия (НСНРБ) и планиращите документи.**

Изпълнението на определените мерки в раздела „Превенция“ са насочени към реализиране на стратегически цели на НСНРБ:

- постигане на устойчивост на обществото при бедствия;
- изграждане на капацитет за управление на риска от бедствия на всички административни нива на управление;

- постигане на съгласуваност при провеждане на политиките за устойчиво развитие, адаптиране към промените в климата и намаляване на риска от бедствия;
- постигане на устойчивост на финансирането на защитата при бедствия.

За изпълнение на целите на Националната стратегия за намаляване на риска от бедствия на национално, областно и общинско ниво се разработват Национална програма, областни и общински програми за намаляване на риска от бедствия.

За изпълнение на целите на Националната програма за намаляване на риска от бедствия и във връзка с намаляване на рисковете, определени с общинския план за защита при бедствия, се разработва на основание на общинската програма за намаляване на риска от бедствия.

Годишните планове за изпълнение на Общинската програма за намаляване на риска от бедствия ще включват дейности за изпълнение на мерките, определени в раздела, бюджет, срок за реализация, очаквани резултати, индикатори за изпълнение и отговорни институции.

## Раздел IV.
## ГОТОВНОСТ

**I. Цел и основни компоненти на раздел „Готовност“.**

**1. Цел на раздела** - да се извърши преглед на текущите нива на организационна готовност на съставните части на ЕСС и готовността на населението.

Съгласно ЗЗБ „Готовност" са знанията и способностите на държавни структури, организации, общности и хора, които спомагат за предвиждането, реагирането и ликвидирането на последствията от вероятни, неизбежни, случващи се или случили се бедствия, постигнати в резултат на предварително предприети действия.

В раздела е описана готовността за справяне с бедствия, включваща планиране, обучение, тренировки на съставните части на ЕСС и населението.

**2. Основни компоненти:**

**2.1. Текущи нива на готовност на съставните части на ЕСС** и готовността на населението, въз основа на получените резултати за „Готовност“ в раздел II „Профил на риска“.

Основните съставни части на единната спасителна система (ГДПБЗН - МВР, ОДМВР, БЧК и центровете за СНМП) осигуряват непрекъсната готовност за приемане на съобщения при възникване на бедствия, тяхната оценка и незабавни действия.

Таблица № 13

Описание на текущите нива на готовност на съставните части на ЕСС и готовността на населението.

| **Опасности** | **Текущо ниво на готовност на съставните части на ЕСС** | **Текущо ниво на готовност на населението** |
|---|---|---|
| Земетресения | много ниско | много ниско |
| Наводнения | средно | средно |
| Горски пожари | средно | средно |
| Снегонавявания | средно | средно |
| Ядрена и радиационна авария | ниско | ниско |

**Готовността при земетресение** на съставните части на ЕСС е приета „**много *ниска***“ поради следните причини:

- невъзможност за оповестяване на личния състав, поради разрушени и/или неработещи комуникационни информационни системи;
- загуби на част от личния състав /загинали или ранени/
- затруднения при използването на наличната техника.
- липса на леглови фонд и болнични заведения

Изводите от горе изложеното е, че при земетресение община Златарица ще разчита на съседни общини или държавата за извършване на НАВР.

**2.2. Проблемите**, които възникват от текущите нива на готовност, свързани със спецификата на района на действие на Общ. СНРБ.

**2.2.1. Проблеми, които могат да възникнат при готовност на съставните части на ЕСС:**

- Липса на достатъчно сили и средства за адекватна намеса при бедствия (сили и средства на ЕСС, доброволци и др.);
- Персоналът за координация при реагиране и възстановяване не е подходящо обучен за ефективно изпълнение на задълженията си;

– Липса на информация за достъпни ресурси и начина на привличането им;
– Координацията между съставните части на ЕСС в случай на бедствия не е на необходимото ниво;
– Не са включени в ПЗБ, доставчиците на основни стоки/услуги, които са от значение за реагирането и възстановяването при бедствия.

**2.2.2. Готовност на населението – проблеми:**

– Ниско ниво на обществена информираност за опасностите, възможните последствия и необходимите действия на населението, което не може да осигури ефективна готовност;
– Нужда от повишаване на осведомеността на населението, с цел адекватно реагиране при ранно предупреждение и оповестяване при бедствия;
– Липса на ключови показатели за готовността на населението (като съотношението на хората запасили се с достатъчно вода, храна, приспособления за готвене и подслон при бедствия).

**2.3. Мерки за готовност**, свързани с поддържането и подобряването на готовността, включващи планиране, обучение и тренировки:

– Осигуряване на достатъчно сили и средства за справяне с възникналото бедствие;

– Постигане на изискващото се ниво на взаимодействие и координация между участниците в реагирането и възстановяването при бедствия;

– Осигуряване посрещането на първоначалните нужди на населението и участниците в реагирането;

– Повишаване информираността на населението.

**2.4. Описание на методите и средствата, необходими за изпълнение на мерките:**

-Разработване на максимално-вероятни и тежки сценарии за бедствия в зависимост от определените рискове и преценка на необходимите сили и средства за справяне с тях;

-Провеждане на обучения, тренировки и учения за подобряване на готовността за реагиране при бедствия, взаимодействието и координацията на органите на изпълнителната власт и съставните части на ЕСС;

-Включване в Общ. ПЗБ на доставчиците на основни стоки/услуги на общинско ниво;

-Провеждане на обучение на населението за рисковете от бедствия, начините на поведение и действие и за изпълнението на необходимите защитни мерки;

-Подобряване информираността на населението и действията, които следва да предприемат според съответната опасност.

**2.5. Задължения, подпомагащи планирането на готовността.**

При възникване на бедствия съставните части на ЕСС организират и изпълняват дейностите, съгласно плановете за защита при бедствия.

Планирането на защитата при бедствия се извършва на общинско, областно и национално ниво.

Учения се планират и провеждат за подобряване на взаимодействието и координацията на съставните части на ЕСС и органите на изпълнителната власт за реагиране при бедствия. Тренировките и ученията се провеждат по заповед на министъра на вътрешните работи, областния управител или на кмета на общината.

Органите на централната изпълнителна власт и съставните части на ЕСС разработват планове за защита при бедствия за изпълнение на задачите, произтичащи от Националния план за защита при бедствия и плановете на областно и общинско ниво. Плановете се утвърждават със заповед на съответния ръководител след съгласуване съответно с председателя на СНРБ към МС, ОСНРБ или Общ. СНРБ.

**2.6. Дейности свързани с готовността .**

Дейностите свързани с готовността за справяне с бедствия, включват планиране, обучение, тренировки на съставните части на ЕСС и населението.

Таблица №14.

| **Дейности, които са предвидени за изпълнение** | **Отговорни структури за изпълнението на всяка от дейностите (водещи и подпомагащи)** | **Времевата рамка за изпълнение на всяка от дейностите** |
|---|---|---|
| 1. Планиране: | | |
| 1.1.Общински ПЗБ | Общински СНРБ | 2025 г. |
| 1.2.Програма за намаляване на риска от бедствия за изпълнение на задачите, произтичащи от Обл. ПЗБ и Общ. ПЗБ | Общински СНРБ | 3 месеца след съгласуване на Общ.ПБЗ октомври 2025г. |
| 1.3. Разработване на годишни планове за изпълнение на задачите от петгодишната програма за намаляване на риска от бедствия. | Общински СНРБ | 2026-2030г. |

| | | |
|---|---|---|
| 2. Обучение | | |
| 2.1 Обучение на администрацията и ЗСУ и ДД в община Златарица | Мл. експерт ОМП с ръководителите организират обучение на служителите. | Съгласно годишния плана за ОМП |
| 2.1.Обучение на населението за защита при бедствия | Организира се от кметовете на общините чрез предоставяне на информация по подходящ начин. Органите на изпълнителната власт в рамките на своята компетентност подпомагат обучението чрез поддържане на информация на интернет страницата си за намаляване на риска от бедствия и за начините на поведение и за защитните мерки. | Съгласно Годишната план програма на Общ. СНРБ за 2025г. |
| 2.1.1. Обучение в системата на предучилищното и училищното образование за защита при бедствия | Водеща - РУО<br>Подпомагащи – РСПБЗН Елена и БЧК Златарица<br>(Органите на изпълнителната власт в рамките на своята компетентност подпомагат обучението чрез поддържане на информация на интернет страницата си за намаляване на риска от бедствия и за начините на поведение и за защитните мерки). | Съгласно учебните програми от РУО |
| 3. Тренировки | | |
| 3.1.Тренировки и учения на щаба за изпълнение на задачите на Общ. ПЗБ | Провеждат се по заповед на Кмета на община Златарица | Тренировки – 1 път годишно Учения -1 път най-малко на 2 години |
| 3.2.Тренировки и учения на щаба за изпълнение на задачите на Общ. ПЗБ | Провеждат се по заповед на Кмета на община Златарица. | Най-малко 1 път годишно |
| 3.3.Тренировки по изпълнение на аварийни планове на обекти | ЮЛ и ЕТ, собственици и ползватели, осъществяващи дейност в обекти, която представлява опасност за възникване на бедствие. | Най-малко 1 път годишно |

## Раздел V.

## РЕАГИРАНЕ

**I. Цел на раздел „Реагиране“** - да регламентира принципите за реагиране, приоритетите, системите, организационната рамка, функциите и задачите на съставните части на ЕСС (структурите и организациите на съответното общинско ниво, партньорски организации), които ще бъдат задействани, развърнати и координирани по време на бедствие.

Съгласно §1, т. 24 от Допълнителните разпоредби към ЗЗБ, „Реагиране" са действията, които са предприети по време на или непосредствено след бедствието с цел спасяване на човешки живот, намаляване на негативното въздействията върху здравето, осигуряване на обществената безопасност и на основните потребности на засегнатите хора.

В раздел „Реагиране“ се определят оперативните мерки, структурите на ЕСС, процесите и отговорностите при възникване на бедствие в община Златарица.

**II. Основни компоненти на раздела**

**1. Управление при бедствия. Обявяване на бедствено положение.**

Кметът на общината организира и ръководи защитата при бедствия в общината. Създава със заповед (Приложение № 6) щаб за изпълнение на Общ. ПЗБ за осигуряване преминаване на управлението при бедствия на общинско ниво съгласно чл.9, ал.18 от ЗЗБ.

Общ. щаб извършва следните основни дейности:

- анализ и оценка на обстановката при бедствие;
- предлага за одобрение решения относно необходимия обем и ресурсно осигуряване на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи за предотвратяване, ограничаване и ликвидиране на последствията от бедствието и за подпомагането на засегнатото население;
- осъществява контрол по изпълнението на задачите и мерките за овладяване на бедствието;
- информира чрез медиите населението за развитието на бедствието, за предприетите действия за неговото ограничаване и овладяване и за необходимите предпазни мерки и действия;
- докладва за хода на провежданите защитни мероприятия.

В щаба за изпълнение на Общ. ПЗБ са включени представители на всички структури, участващи в реагирането. Кметът на общината със заповед определя ръководител на операциите, който притежава необходимата експертиза и опит в зависимост от характера на бедствието (чл.31, ал.2 ЗЗБ). Ръководителят на операциите организира и контролира изпълнението на одобрените решения на Общ. щаб по чл. 65, ал. 1, т. 7 от ЗЗБ, осъществява взаимодействието и координацията между частите на ЕСС, участващи в изпълнението на дейностите по чл. 19, ал. 1 от ЗЗБ в района на бедствието (чл.31, ал.1 ЗЗБ).

При обявяване на „бедствено положение“ от кмета за цялата или за част от територията на общината се въвежда Общ. ПЗБ. Когато мащабът на бедствието надхвърля възможностите за справяне с наличните сили и средства на ЕСС на общинско ниво и са необходими допълнителни ресурси, кметът на общината може да поиска от областния

управител помощ и обявяване на „бедствено положение“ чрез Оперативния център/ОЦ/ на РД ПБЗН- В. Търново. При въвеждане на Областния план за защита при бедствия управлението преминава на областно ниво. Щабът за изпълнение на Общ. ПЗБ при бедствия в засегнати територии продължава да изпълняват своите функции и задължения, като координацията и управлението на силите и средствата на ЕСС се осъществява на областно ниво от областния управител и щабът за изпълнение на Обл. ПЗБ.

При обявяване на „бедствено положение“ кметът възлага на членове на щаба изпълнението на определени функции (планиране, операции, логистика), като сформира съответни секции и техни ръководители, показани на Фиг.1. Той определя и следните подпомагащи го позиции:

- отговорник за публичната информация – разглежда всички въпроси, свързани с медиите и координира разпространяването на информация до тях;

- отговорник за взаимодействието (лице/а за връзка с органи и организации) – поддържа контакт със структурите, участващи в реагирането при бедствие;

- отговорник за безопасността – следи за безопасните условия и предлага мерки за осигуряване на безопасност на персонала, включен в операциите.

Фиг.1.

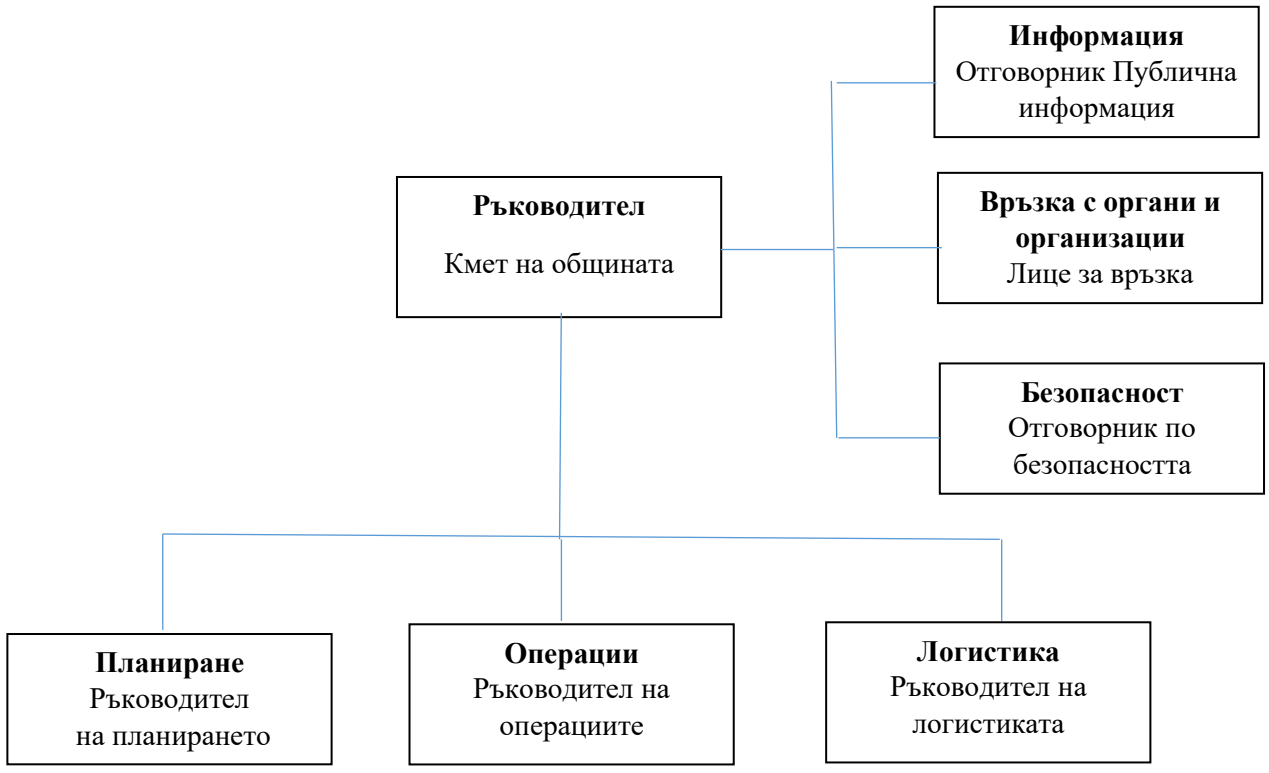

**2. Принципи за реагиране в района на действие на Общ. СНРБ:**

- отговорност – ясно определени отговорни институции за изпълнението на дейностите;
- ангажираност от всички институции за изпълнението на дейностите;
- реалистичност – резултатите от изпълнението на дейностите следва да са постижими с наличните ресурси;
- адекватност.

**3. Идентифицирани в практиката проблеми при реагиране, целящи подобряване на организацията:**

3.1. Подобряване на взаимодействието между съставните части на ЕСС:

- Повишаването на готовността, оперативната координация и капацитета за реагиране на основните съставни части на ЕСС, чрез участия в провеждането на учения, тренировки и други обучения на съставните й части и усъвършенстване на нормативната уредба;
- поддържане в готовност на Националната система за ранно предупреждение и оповестяване при бедствия (НСРПО);
- Провеждане на тренировки за проверка готовността на СРПО;
- Поддържане на актуална база данни за длъжностните лица в различните нива за управление на Единната спасителна система;
- Познаване на ПЗБ от всички участници на Общ. СНРБ и ЕСС с цел подобряване на координацията при реагиране при бедствие.

3.2. Подобряване на организацията за оповестяване на населението: Доизграждане на НСРПО на населението за територията на общината;

3.3. Повишаване на административния капацитет на съставните части на ЕСС за реагиране при бедствия.

3.4. Осигуряване на ключови ресурси в помощ на усилията при реагиране, като специализирана техника, специализирано оборудване, средства за комуникации.

3.5. Засилване на мотивацията за включване и участие в доброволното движение.

4. Описание на ролите, функциите и отговорностите при реагиране (Таблица №15):

Таблица №15

| **Рискове, съгласно таблица №12** | **Функции/задачи** | **Отговорни структури** |
|---|---|---|
| **Земетресение** | Оповестяване на щаба за изпълнение на Общ. ПЗБ.<br>Неотложни мерки за намаляване на въздействието: | ОЦ към РД ПБЗН- В. Търново |
| | -спиране на електро подаването и водоснабдяването. | „Електроразпр. Север”, ВиК „Йовковци”, |
| | Спасителни операции:<br>-издирване и изваждане на пострадали под развалини (извеждане на пострадали от трудно проходими, опасни и недостъпни места, осигуряване на въздух на затрупани хора, осветяване зоната за извършване на спасителни дейности)<br>-гасене на пожари<br>-устройване на проходи<br>-оказване на първа помощ на място на пострадали и транспортирането им до лечебни заведения<br>-осигуряване на обществения ред, регулиране на движението, отцепване на мястото за намеса | РД ПБЗН В. Търново, РУ МВР Елена, БЧК Златарица, ДФ „Златарица ВТ-43-01”<br>„ДФ „Златарица ВТ-43-01”<br>РС ПБЗН Елена<br>ЮЛ съгласно сключените споразумения по ЗЗБ<br>ФСМП Елена, БЧК Златарица<br>РУ МВР Елена |
| | Евакуация на населението останало без подслон | БЧК Златарица, Общ. Адм. Златарица, Кметове на населени места, ЮЛ съгласно сключените споразумения по ЗЗБ |
| | Разсредоточаване на културни и материални ценности | Ръководители на институции |
| | РХБЗ при инциденти и аварии с опасни вещества и материали вследствие на земетресение:<br>-разузнаване, спасяване на пострадали, локализиране на разливи, вземане на проби, извършване на анализи и ликвидиране на аварии | РЗИ В. Търново, РИОСВ В. Търново, ФСМП Елена |

| | | |
|---|---|---|
| | -извършване деконтаминация на хора, техника и оборудване | РЗИ В. Търново |
| | Ограничаване на разпространението и ликвидиране на възникнали епидемични взривове, епидемии и епизоотии от заразни и паразитни болести:<br>- изолиране на района на епидемията/пандемията;<br>- вземане и анализ на проби;<br>- локализиране и ликвидиране на заразите. | РУ МВР Елена<br>РЗИ, ОДБХ |
| **Наводнение** | Предупреждение | НИМХ, МОСВ, БДЗБР, ОЦ на РД ПБЗН В. Търново |
| | Получаване на информация за мястото на наводнението и има ли пострадали. | ОЦ на РД ПБЗН В. Търново, Общ. А, ФЦСМП Елена, РУ МВР Елена |
| | Оповестяване | ОЦ на РД ПБЗН В. Търново |
| | -наблюдение в районите на заливните зони<br><br>-предприемане на мерки за намаляване на вредното въздействие на водите (възстановяване и надграждане на диги, ограничаване притока на вода, аварийно изпускане на водохранилища и отклоняване на водни потоци).<br>-спиране на движението по застрашени пътища и участъци<br>-осигуряване на обществения ред, регулиране на движението, ограничаване достъпа до залетите места. | Кметове на населени места, ДФ „Златарица ВТ 43-01”<br>РС ПБЗН Елена, Кметове на населени места, ДФ „Златарица ВТ43-01“, ЮЛ съгласно споразумения<br><br>РУ МВР Елена<br><br>РУ МВР Елена |
| | Спасителни операции:<br><br>-извеждане на застрашеното население на безопасно място<br>-извършване на разсредоточаване на културни и материални ценности<br><br>-провеждане на операции по издирване и спасяване<br><br>-оказване на първа помощ на място на пострадали и транспортирането им до лечебни заведения. | РС ПБЗН Елена, Общ. А, РУ МВР Елена,<br><br>Кметове на н. м.<br><br>Ръководители на институциите<br><br>РС ПБЗН Елена, РУ МВР Елена, БЧК, ДФ „Златарица ВТ 43-01“<br><br>ФСМП Елена, БЧК Златарица |
| | Ограничаване на разпространението и ликвидиране на възникнали епидемични | |

| | | |
|---|---|---|
| | взривове, епидемии и епизоотии от заразни и паразитни болести:<br>- изолиране на района на епидемията/пандемията;<br>- вземане и анализ на проби;<br>- локализиране и ликвидиране на заразите. | РУ МВР Елена<br>РЗИ, ОДБХ |
| **Ядрена и радиационна авария** | Получаване на информация за мястото за инцидента или аварията | ОЦ на РД ПБЗН В. Търново, ФСМП Елена, РУ МВР Елена |
| | Привеждане в готовност на силите и средствата на ЕСС. | ОЦ на РД ПБЗН В. Търново, РУ МВР Елена, РЗИ, РИОСВ, ОДБХ, ВиК |
| | Оповестяване | ОЦ на РД ПБЗН В. Търново |
| | Неотложни мерки за намаляване на въздействието:<br>-първоначална оценка на радиационната обстановка;<br>-определяне на зоните за сигурност и контролиран достъп на основа на резултатите от радиационния мониторинг;<br>-отцепване на мястото на инцидента и обозначаване със знаци за радиоактивно замърсяване;<br>-дозиметричен контрол на мястото на инцидента; използване на ИСЗ;<br>-временно извеждане или евакуация на населението при необходимост<br>-осигуряване на подходящи места за безопасно временно съхранение на радиоактивните източници и материали до предаването им на ДП РАО<br>-радиационен мониторинг и вземане на проби за анализ (почва, вода, храна и др.).<br>-организиране на контролни пунктове за дозиметричен контрол и деконтаминация | ОЦ на РД ПБЗН В. Търново, РУ МВР Елена<br>ОЦ на РД ПБЗН В. Търново, РУ МВР Елена<br>ОЦ на РД ПБЗН В. Търново, РУ МВР Елена,<br>ОЦ на РД ПБЗН В. Търново, РЗИ<br>Общ. А, Кметове на населени места ,<br>РУ МВР Елена, Общ. А, Кметове на населени места, съгласувано с АЯР<br>РЗИ, РИОСВ, ОДБХ, ОЦ на РД ПБЗН В. Търново<br>ОЦ на РД ПБЗН В. Търново, РУ МВР Елена, Кметове на населени места |
| | Спасителни операции при авария с ИЙЛ<br>-извеждане на пострадали и оказване на първа помощ от зоната на замърсяване<br>-осигуряване на обществения ред и регулиране на движението<br>-извършване деконтаминация на хора, техника и оборудване<br>-временно извеждане или евакуация на население | ОЦ на РД ПБЗН В. Търново, ФСМП Елена РУ МВР Елена<br>ОЦ на РД ПБЗН В. Търново, РЗИ,<br>ОЦ на РД ПБЗН В. Търново, РУ МВР Елена, |

| | | |
|---|---|---|
| | | Общ. А, Кметове на кметства |
| **Обилни снеговалежи, снежни бури и заледяване** | Информация за обстановката на място | РС ПБЗН Елена, РУ МВР Елена, Кметове на населени места |
| | | |
| | Оповестяване | РС ПБЗН Елена |
| | Привеждане в готовност на силите и средствата на ЕСС. | РС ПБЗН Елена, РУ МВР Елена, ФСМП Елена, Кметове на населени места |
| | Оповестяване на кмета на общината и на щаба за изпълнение на ПЗБ | РС ПБЗН Елена |
| | Неотложни мерки за намаляване на въздействието:<br>-спиране на движението по затрупани пътни участъци.<br>-организиране почистването на републиканската пътна мрежа;<br>-организиране почистването на общинската пътна мрежа | РУ МВР Елена<br>ОПУ В. Търново<br>Кметове на населени места, ЗСУ и ДД, фирми по почистването |
| | Издирване и извличане на пострадали (извеждане на пострадали от трудно проходими, опасни и недостъпни места, осигуряване на въздух на затрупани хора | РС ПБЗН Елена, РУ МВР Елена, ФСМП Елена, ДФ „Златарица ВТ43-01“ |
| Горски пожари | Получаване на информация за мястото и развитието на пожара | ОЦ на РД ПБЗН В. Търново, РДГ Елена |
| | Привеждане в готовност на силите и средствата на ЕСС. | ОЦ РД ПБЗН В. Търново, РУ МВР Елена, РДГ Елена |
| | Оповестяване | ОЦ на РД ПБЗН В. Търново |
| | Неотложни мерки за намаляване на въздействието:<br>-ограничаване на електроподаването в района на пожара.<br>-спиране на движението по застрашени пътища в района на пожара | Енергоразпределително дружество, Кметове на населени места<br>РУ МВР Елена, ОПУ В. Търново |
| | Пожарогасителни и спасителни операции:<br>-издирване и извеждане на пострадали или на застрашени хора | РС ПБЗН Елена, РДГ Елена, ДФ “Златарица ВТ 43-01“ |

| | | |
|---|---|---|
| | -оказване на първа помощ на място на пострадали и транспортирането им до лечебни заведения;<br>- осигуряване на обществения ред, регулиране на движението, отцепване на мястото за намеса;<br>-пожарогасене | ФСМП Елена, БЧК, ДФ „Златарица ВТ 43-01“<br><br>РУ МВР Елена<br><br>РС ПБЗН Елена, РДГ Елена, ДФ “Златарица ВТ- 43-01“, ЮЛ по споразумения |
| | Извършване на въздушно наблюдение и координация. | РС ПБЗН Елена |
| | Извършване на пожарогасене от въздуха и медицинска евакуация. | Външна помощ |
| | Евакуация на населението | Общ. А, Кметове на населени места, ДФ |
| | Разсредоточаване на културни и материални ценности | Ръководите на институции |

Описанието на ролите, функциите и отговорностите при реагиране е направено въз основа на СОП по чл.29, ал. 2, т. 2 от ЗЗБ .

**5. Средства и ресурси, необходими за изпълнение на дейностите:**

За изпълнение на задачите за ликвидиране на последствията от бедствия се използват сили на ЕСС и инженерната техника на ЕСС.

**6. Ред за наблюдение, ранно предупреждение и оповестяване**.

**6.1. Наблюдението се основава на:**

- информация и данни, предоставени от физически лица, организации и институции;
- информация и данни от системи за мониторинг на метеорологични, хидрологични, сеизмологични, химически, биологични, радиологични, ядрени, екологични и други обекти и явления;
- информация и данни, получени в центровете на Националната система за спешни повиквания с единен европейски номер 112;
- хидрометеорологична прогностична информация за опасни явления от Националния институт по метеорология и хидрология.

**6.2. Ранното предупреждение изисква:**

- осъществяване на наблюдение за наличието на признаци за предстоящо бедствие;

- анализ на данните от наблюдението;
- вземане на решение от страна на компетентните органи;
- разпространение на предупредителна информация за предстоящо бедствие;
- предприемане на подходящи действия.

Ранното предупреждение се извършва по разпореждане на Кмета на община Златарица, на Кметовете на населени места, на Кметските наместници или на упълномощени от тях служители.

## Раздел VI.

## ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ И ПОДПОМАГАНЕ

**I. Цел на раздела** – да се определят мерките, включително ролите, отговорностите, структурите и дейностите, които могат да бъдат изпълнени в помощ на общността за възстановяване от бедствия.

**II. Основни компоненти.**

**1. Оценки на първоначалните нужди и щетите:**

- подслоняване/ настаняване;
- състояние на общността – включващо както степента на персоналните загуби на собственост, така и нивото на прекъсване на социалните функции;
- инфраструктура – услуги като електричество, вода, транспорт и др.
- здравеопазване;
- поражения за икономиката – прекъсване на нормалната стопанска дейност;
- околна среда – оценка на безопасността и статуса.

Оценката се извършва на база събраната информация от ръководителя на операциите в процеса на реагирането, ОЦ на РД ПБЗН В. Търново, членовете на щаба за изпълнение на общинския план за защита при бедствия, проверени сигнали от населението на ЕЕНСП 112, комисии за оценка на щетите и др.

**2. Организация на дейностите по възстановяване и подпомагане.**

Съгласно чл. 55 от ЗЗБ подпомагането и възстановяването при бедствие включва предоставянето на неотложна и възстановителна помощ на пострадалите (засегнатите) лица и извършване на неотложни възстановителни работи след бедствие.

Неотложната помощ се организира, осигурява и предоставя от Кмета на община Златарица и включва: изхранване и временно настаняване на пострадалите (засегнатите)

лица и животни, раздаване на облекло и битово имущество на пострадалите (засегнатите) лица.

Определянето на места за настаняване на пострадалите (засегнатите) лица и неотложната помощ се извършва съгласно Общ. ПЗБ.

При необходимост и по заявките/искания на Кметовете на населени места чрез Кмета на община Златарица, Областния управител предоставя фургони за живеене, сглобяеми къщи или палатки от централните и териториалните органи на изпълнителната власт, юридически и физически лица.

Възстановителната помощ се предоставя на физически лица при необходимост от основен ремонт на жилищата им, засегнати от бедствие, ако лицата отговарят на критерии, определени в правилника по чл. 54, ал. 6 от ЗЗБ, наличието на които се установява въз основа на анкета, извършена от органите на Агенцията за социално подпомагане. Възстановителната помощ се предоставя при условия и по ред, определени с правилника по чл. 54, ал. 6 от ЗЗБ, и не може да превишава стойността на данъчната оценка на жилището.

Възстановителната помощ се предоставя за:

- частичното възстановяване и/или частичната замяна на конструктивни елементи на строежа, както и за строително-монтажни работи, с които първоначално изпълнени, но увредени конструкции и конструктивни елементи, се заменят с други видове или се извършват нови видове работи, с които се възстановява експлоатационната им годност, след издаване на разрешение за строеж;
- премахване на строежи, за които е издадена заповед от Кмета на общината съгласно чл. 195, ал. 6 ЗУТ, които поради природно явление с геоложки или хидрометеорологичен произход са станали опасни за здравето и живота на гражданите, негодни са за използване, застрашени са от само-срутване и не могат да се поправят или заздравят.

Предоставянето на възстановителна помощ на пострадали (засегнати) от бедствието лица се организира от Кмета на общината, в съответствие с изискването на ЗЗБ и Общ. ПЗБ.

Неотложните възстановителни работи след бедствие за обектите, общинска собственост, се организират от Кмета на общината, съгласно Общ. ПЗБ, а за обектите, държавна собственост – от областния управител и териториалните структури на министерства и ведомства.

Щабът за изпълнение на Общ. ПЗБ, на база направената оценка на щетите от групата по т. 2.1 от раздела, предлага решения за възстановяване на жизнено важни услуги за населението.

Приемането и обобщаването на заявките/исканията от кметовете на населени места за външно подпомагане по реагирането и възстановяването се координират от директора на

дирекция „АПОФУС” в областна администрация, подпомагана от група от представители на областна администрация, БЧК и ОДСП.

Заявките се приемат чрез деловодството на Областна администрация; факс - на заместник областните управители и дежурен по ОСС; електронната поща.

Организирането и съхранението на дарения и помощи се извършва от областната структура на БЧК. Разпределението, раздаването и отчитане на дарения и помощи се организира и ръководи от директора на дирекция „АПОФУС”, подпомаган от работна група от представители на областна администрация, БЧК и ОДСП.

### 3. Функции и отговорности при възстановяване и подпомагане

| Функции/задачи | Отговорни структури |
|---|---|
| Настаняване на население, останало без подслон в резервен сграден фонд | Кметове на населени места |
| Осигуряване на палатки, фургони и сглобяеми къщи за останалите без подслон. | Общ. А, Кметове на населени места |
| Осигуряване на сграден фонд за държавни структури, включително за щабове за изпълнение на съответния план за защита при бедствия. | Общ. А, Кметове на населени места |
| Осигуряване на продукти от първа необходимост, лекарства и осигуряване на питейна вода | Общ. А, Кметове на населени места, РЗИ, БЧК, ОДСП |
| Осигуряване на резервно водоснабдяване. | Общ. А, ВиК, Кметове на населени места |
| Отстраняване на аварии по преноса и снабдяването с ел. енергия и горива. | Електроразпределително дружество „Електроразпр. Север”, Кметове населени места |
| Отстраняване на аварии по комунално-битовите мрежи. | Общ. А, Кметове на населени места |
| Определяне степента на разрушения на сградите и съоръженията и укрепване или разрушаване на повредени сгради | Общ. А, Кмет на община, ръководители на институции и ЮЛ |
| Възстановяване на пътна инфраструктура | ОПУ, Кметове на населени места |
| Разчистване на пътища и извличане на аварирала техника. | ОПУ, РД ПБЗН В. Търново, кметове на населени места, ЮЛ съгласно сключените споразумения |
| Временно възстановяване на повредени мостове. | ОПУ, Кметове на населени места, ЮЛ съгласно сключените споразумения |
| Раздаване на помощи на пострадалото население. | БЧК, Кметове на населени места, ОДСП |

| | |
|---|---|
| Оказване на психологична помощ и психосоциална подкрепа на пострадалите и на спасителните екипи. | БЧК, РУ МВР Елена |

**4. Финансово осигуряване**.

- бюджетите на министерствата и ведомствата;
- общинските бюджети;
- търговските дружества и едноличните търговци - за обектите им;
- структурните фондове на Европейския съюз.

## Раздел VII.

## МОНИТОРИНГ И ОЦЕНКА

**I. Цел и основни компоненти на раздел „Мониторинг и оценка“.**

**1. Цел** - да осигури основа за наблюдение и оценка на Общ. ПЗБ и дейностите по неговото изпълнение.

**2. Основни компоненти на раздела**:

2.1. Принципи и критерии за мониторинг и оценка на Общ. ПЗБ;

Мониторингът и оценката са стандартни части от всички ефективни политики или процеси за управление на риска. Същите осигуряват „обратна връзка“ в рамките на тези процеси, позволяващи сравнение между действителните и желаните състояния. Това дава възможност за текущ анализ, с цел подобряване на резултатите и усъвършенстване на решенията и изпълняване на процесите.

Оценката може да се извърши по време на прегледа на плана, също така може да се извърши в ключови етапи като средство за оценка на напредъка към целта. Като добра практика е извършването на периодичен преглед не само на напредъка, но също така и на актуалността и приложимостта на всеки един раздел от Общ. ПЗБ.

2.2. Процеса за мониторинг и оценка на Общ. ПЗБ за изпълнението на функциите, дейностите и задачите, възложени с него.

При оценяването дали Общ. ПЗБ е адекватен, следва да се преценява дали същият:

- е точен;
- е практически приложим;

- обхваща всички необходими функции;
- осигурява необходимата координация между организациите и институциите включени в Общ. ПЗБ.

**Точността** се оценява чрез проверка дали:

- съществуват съответстващи, пълни и актуални приложения в Общ. ПЗБ;
- връзките към организациите и определените функции и ресурси са пълни и актуални;
- структурирането на частите на ЕСС и щаба за изпълнение на Общ. ПЗБ съответстват на тяхното описание в Общ. ПЗБ.

**Практическата приложимост** се оценява като се вземе предвид дали:

- местните власти и партньорски организации включени в Общ. ПЗБ са в състояние да осъществят определените им функции, описани в плана;
- организациите представени в Общ. СНРБ и съставните части на ЕСС на местно ниво разполагат с необходимите ресурси, за да бъдат в състояние да изпълняват техните функциите описани в Общ. ПЗБ.

**Обхватът** се оценява чрез:

- проверка за наличието на опасности, които не са разгледани в Общ. ПЗБ;
- разглеждане на механизмите за въздействие чрез превенция, готовност, реагиране и възстановяване по отношение на разгледаните рискове;
- оценка на адекватността на съществуващите връзки между Общ. ПЗБ и плановете на участващите организации и институции.

**Координацията** се оценява като се вземе предвид дали:

- ролите и отговорностите са ясно дефинирани;
- описанието на това как институциите ще работят заедно в случай на бедствие е недвусмислено;
- функциите в Общ. ПЗБ са ясно описани;
- целите и задачите на Общ. ПЗБ са в съответствие с целите и задачите на Националния съвет за намаляване на риска при бедствия;
- заложените мерки в Общ. ПЗБ са в съответствие с тези в Националния план за защита при бедствия.

2.3. Процес за актуализация и преразглеждане на Общ. ПЗБ, включително за поддържане на актуални процедури и списъци с ресурси.

Актуализация и преразглеждане на плана се извършва по реда, описан в т. 6 от Раздел I.

Актуализации на плана задължително се правят при организационни промени или промени в процедурите, както и при други събития, които оказват въздействие по изпълнението на плана и процедурите. ОПЗБ може да се преразглежда по всяко време от Общ. СНРБ, като може да бъде изменен, допълнен, отменен или заменен по реда на ЗЗБ.

За поддържане актуалността на Общ. ПЗБ, включително и на списъците на ресурсите, периодичността за преразглеждане и актуализиране на плана и начина за осъществяване на координацията отговаря инж. Димитър Бенков Димитров - Младши експерт отбранително – мобилизационна подготовка, гражданска защита и поддържане пункт за управление при община Златарица.

## Раздел VIII.
## ПРИЛОЖЕНИЯ

| | |
|---|---|
| Приложение № 1 | План за защита при земетресение - 33 листа. |
| Приложение № 2 | План за защита при наводнение - 29 листа. |
| Приложение № 3 | План за защита при ядрена и радиационна авария - 37 листа. |
| Приложение № 4 | План за защита при горски пожари - 16 листа. |
| Приложение № 5 | План за защита при снегонавявания и обледенявания - 22 листа. |
| Приложение № 6 | Заповед на кмет на Община Златарица за утвърждаване на ПЗБ приет от Общински съвет Златарица |

## ИЗПОЛЗВАНИ ДОКУМЕНТИ:


1. Закон за защита при бедствия.
2. Национална стратегия за намаляване на риска от бедствия.
3. Указания за разработването и готовността за изпълнението на плановете за защита при бедствия – издадени от Съвета за намаляване на риска от бедствия към Министерския съвет.
4. План за интегрирано развитие на Община Златарица 2021-2027 г.
5. БДС ISO 31000: „Управление на риска – принципи и указания“.
6. БДС ISO 31010: „Управление на риска – методи за оценяване на риска“.